

ผลการใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3

นางสาววลัยพร บุญศรี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2564

The Effects of Using Mind Mapping on Thai Language Comprehension
Reading Ability of Grade 3 Students at Sangwanwit 3 School

Miss Walaiphorn Boonsri

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

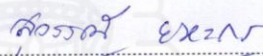
2021

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3

ชื่อและนามสกุล นางสาวลลิตพร บุญศรี
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะทะกร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2565

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

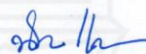
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะทะกร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธนรัชต์ ศิริสวัสดิ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาถ แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจ
ความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3

ผู้ศึกษา นางสาววลัยพร บุญศรี รหัสนักศึกษา 2622100903

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน
โดยใช้แผนผังความคิด

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 15 คน ใน 1 ห้องเรียน ได้มา
โดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดย
ใช้แผนผังความคิด และ 2) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

คำสำคัญ แผนผังความคิด การอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ประถมศึกษา

Independent study title: The Effects of Using Mind Mapping on Thai Language Comprehension Reading Ability of Grade 3 Students at Sangwanwit 3 School

Author: Miss Walaiphorn Boonsri; **ID:** 2622100903;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent study advisor: Dr. Suwannee Yahakorn, Associate Professor;

Academic year: 2021

Abstract

The objective of this research was to compare Thai language comprehension reading abilities of Grade 3 students at Sangwanwit 3 School before and after learning with the use of mind mapping.

The research sample consisted of 15 Grade 3 students in an intact classroom of Sangwanwit 3 School under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1 obtained by cluster random sampling. The employed research instruments were (1) learning management plans for teaching comprehension reading with the use of mind mapping, and (2) an achievement test on Thai language comprehension reading ability. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings showed that the post-learning Thai language comprehension reading ability of the Grade 3 students after learning with the use of mind mapping was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Mind mapping, Comprehension reading, Thai language, Primary education

กิตติกรรมประกาศ

การทำค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณีย์ ยะหะกร อาจารย์ที่ปรึกษาหลักค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยการเอาใจใส่เป็นอย่างดี เพื่อให้การค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ธนรัษฎ์ ศิริสวัสดิ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบการ ค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชา ภาษาไทยที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ และคำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยอย่างดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณครูฐายิกา ชุ่มมงคล ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านเมือง แปรคุณครูทิพย์สุคนธ์ กั่นนะ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 และคุณครูวิญญา สิริ โม ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอปาย ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คณะครู โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีเสมอมา และขอขอบคุณนักเรียน โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการรวบรวมข้อมูล

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ เพื่อนนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกๆ ท่าน ที่ให้ความกรุณา สนับสนุนช่วยเหลือ ทุกๆ ด้าน ด้วยดีตลอดมา จนกระทั่งการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระเล่มนี้คงมีประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษา

วลัยพร บุญศรี

พฤษภาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
การอ่านจับใจความ	6
การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	30
สรุปการวิจัย	30
อภิปรายผล	32
ข้อเสนอแนะ	33
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
ข แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย.....	41
ค แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด.....	56
ง ค่าคุณภาพเครื่องมือ.....	83
ประวัติผู้ศึกษา	87

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ก่อนและหลัง ใช้แผนผังความคิด	29

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการเรียน การทำงานต่าง ๆ นอกจากภาษาไทยจะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ด้วย ความสำคัญตามที่กล่าวข้างต้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการเรียนภาษาไทยทุกชั้นโดยกำหนดคุณภาพผู้เรียน มาตรฐาน สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระแกนกลางไว้ทุกชั้นปี ในงานวิจัยนี้ ทำการวิจัยเกี่ยวกับสาระการอ่าน ซึ่งกำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ว่า ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น.35)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 คุณภาพผู้เรียนด้านภาษาไทย ปีการศึกษา 2561-2563 พบว่า คุณภาพผู้เรียนด้านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นั้น มีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาและต่ำกว่าระดับประเทศ โดยคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2561 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.25 ปีการศึกษา 2562 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 32.55 และในปีการศึกษา 2563 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.76 โดยระดับคุณภาพนักเรียนส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ รองลงมาคือ เกณฑ์ปรับปรุง ตัวชี้วัดที่นักเรียนได้คะแนนน้อยคือ ตัวชี้วัดในมาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่าน (รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ:ออนไลน์) ซึ่งในแบบทดสอบการของการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) จะมีลักษณะแนวข้อสอบรูปแบบการอ่านจับใจความจากเรื่องที่กำหนดให้โดยมีเนื้อหาสาระตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยจากผลคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ย้อนหลัง 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา ทำให้ทราบว่า นักเรียนยังขาดทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยไม่สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่อง

ที่อ่านได้ ไม่สามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ไม่สามารถสรุปความรู้จากเรื่องที่อ่านได้ และไม่สามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้นักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ยังมีคะแนนเฉลี่ยที่ยังไม่เป็นไปตามที่เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่า การใช้แผนผังความคิดเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้ เพราะการใช้แผนผังความคิดในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยนั้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาทางการอ่านจับใจความ สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองในเรื่องที่อ่าน เห็นโครงสร้างของภาพรวม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ตรงตามเจตนาของผู้สอน ช่วยแก้ปัญหาทางการอ่าน ช่วยบันทึกความคิดเพื่อให้เห็นภาพความคิดที่หลากหลายมุมมองที่กว้าง และชัดเจนกว่าการบันทึก ช่วยเพิ่มทักษะการคิดอย่างเป็นระบบและการตีความที่จะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถชัย ชัยเลิศฟ้า (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนผังความคิด ซึ่งสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน โดยนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 70 ดังนั้นการใช้แผนผังความคิดจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการอ่านจับใจความ เพราะแผนผังความคิดแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่าน ให้เห็นถึงโครงสร้างในภาพรวม จึงทำให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมข้อมูลหรือความรู้จากการอ่าน ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นง่ายขึ้น เร็วขึ้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเห็นความหมายของการเชื่อมโยงเหตุการณ์ แนวคิดของเรื่องที่อ่าน สร้างความเข้าใจในใจความของบทอ่านได้ด้วยตนเอง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้แผนผังความคิดมาพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สามารถแก้ปัญหาและเพิ่มทักษะให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้ จึงได้วิจัยเรื่องนี้ขึ้น โดยการนำแผนผังความคิดมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นสอนมีการอ่านบทอ่านแล้วสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากบทอ่านจัดทำเป็นแผนที่ความคิด แสดงความเชื่อมโยงของความคิดเป็นภาพรวม เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในใจความของบทอ่านด้วยตนเอง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิด

3. สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

ความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 หลังการเรียนโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 1 ห้องเรียน นักเรียน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 *ตัวแปรอิสระ* คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด

4.2.2 *ตัวแปรตาม* คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

4.3 *เนื้อหา* ในที่ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นการอ่านจับใจความในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การอ่านจับใจความนิทาน การอ่านจับใจความเรื่องเล่าสั้น ๆ การอ่านจับใจความบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การอ่านจับใจความข่าวสาร และการอ่านจับใจความเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาทั้งหมดทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง คาบละ 2 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **แผนผังความคิด** หมายถึง แผนผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระความรู้หรือความคิดต่าง ๆ ของเรื่องในภาพรวม โดยมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นสอนที่มีการอ่านบทอ่านแล้วสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากบทอ่านจัดทำเป็นแผนผังความคิด แสดงความเชื่อมโยงของความคิดเป็นภาพรวม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในใจความของบทอ่านด้วยตนเอง

5.2 **ความสามารถในการอ่านจับใจความ** หมายถึง ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยแล้วสามารถค้นหาประเด็นสาระสำคัญ แล้วสรุปเรื่องราวในประเด็นต่าง ๆ มาเรียบเรียงเชื่อมโยงได้ ในประเด็นการตั้งคำถามและการตอบคำถามเชิงเหตุผล การบอกใจความสำคัญ การสรุปความรู้ และการบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน โดยวัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้แนวทางในการในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิด

6.2 เพื่อเป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยประยุกต์ใช้แผนผังความคิดในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ดังนี้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปรากฏรายละเอียด

1. การอ่านจับใจความ
  - 1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
  - 1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
  - 1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
  - 1.4 พื้นฐานการอ่านจับใจความ
  - 1.5 ประเภทของการอ่านจับใจความ
  - 1.6 ลำดับขั้นของการอ่านจับใจความ
  - 1.7 การสอนอ่านจับใจความ
  - 1.8 การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด
  - 2.1 ความหมายของแผนผังความคิด
  - 2.2 หลักการสร้างแผนผังความคิด
  - 2.4 ขั้นตอนการสอนโดยใช้แผนผังความคิด
  - 2.5 การใช้แผนผังความคิดในการสอนอ่านภาษาไทย
  - 2.6 ประโยชน์ของแผนผังความคิด
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การอ่านจับใจความ

1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นวิธีการที่ต้องอาศัยทักษะในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถรับข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

อภิรดี เสนาวิน. (2555, น.26) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยการจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ว่าใจความสำคัญของเรื่อง คืออะไร ผู้เขียนต้องการเสนอเรื่องหรือแนวคิดใดมายังผู้อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านต้องจับสาระสำคัญของเรื่องได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพราะเหตุใด ตลอดจนเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และสามารถสรุปเรื่องโดยการเชื่อมโยงใจความสำคัญของเรื่องได้

แวมยุรา เหมือนนิล (2553, น.12) ได้ให้ความหมายของการจับใจความว่าการอ่านจับใจความคือการมุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มคืออะไร ซึ่งแบ่งออกได้ 2 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ
2. ส่วนที่ขยายใจความสำคัญ หรือส่วนประกอบ เพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ในกรณีเรื่องที่อ่าน มีย่อหน้าเดียว ในย่อหน้านั้นจะมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากนั้น เป็นส่วนขยายใจความสำคัญ หรือส่วนประกอบซึ่งอาจมีหลายประเด็น

สิทธิพงศ์ สิริวราพงศ์ (2550, น.16) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและจับสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ที่ผู้เขียนต้องการเสนอเรื่องใด เรื่องหนึ่งมายังผู้อ่านโดยมีประเด็นหลัก ประเด็นรอง และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่สำคัญของเรื่องได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น.2) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่าเป็น ความเข้าใจของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความเรื่องราวของสาร ซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

จากการศึกษาความหมายของการอ่านจับใจความ สามารถสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยมุ่งค้นหาประเด็นสาระสำคัญ แล้วสามารถสรุปเรื่องราวในประเด็นต่าง ๆ นำมาเรียบเรียงเชื่อมโยงใจความสำคัญของเรื่องได้

1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การมีพื้นฐานทักษะการอ่านจับใจความที่ดี ย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, น.111) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเองเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่าน ทำความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนนำเสนอมายังผู้อ่าน โดยผู้อ่านควรเริ่มต้นค้นหาข้อคิดสำคัญ ที่ปรากฏในเรื่องให้ได้ก่อน แล้วนำข้อคิดที่ได้เหล่านั้นมาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ทั้งความหมายของคำ และประโยคและเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งบางครั้งความหมายของคำนั้น ๆ อาจมีนัยสำคัญทางความหมาย ดังนั้นผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับบริบทของเนื้อหาด้วย

พัชรา พรหมณี (2549, น.31) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต

สิทธิพงศ์ สิริวราพงศ์ (2550, น.15) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นทักษะการอ่านที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอันมากถ้าเราจับใจความได้ถูกต้องแม่นยำจะทำให้อ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็วถูกต้องแม่นยำ และเข้าใจเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์มากในด้านการศึกษาหาความรู้ต่อไป

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะอย่างยิ่งในการนำผู้อ่านให้ประสบความสำเร็จจากการอ่าน เพราะเป็นทักษะพื้นฐานของการแสวงหาความรู้ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นสำคัญ สารสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านทั้งหมด และนำความรู้ ข้อคิดที่ได้มาประยุกต์ใช้และพัฒนาตนให้เกิดประโยชน์ได้

1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

มีนักการศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

สายสุนีย์ สุกุลแก้ว (2534, น.27) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความออกเป็น 6 ประการ ดังนี้

1. อ่านเพื่อจับใจความคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและใจความสำคัญโดยทั่ว ๆ ไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ญาณติดตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน

อภิรดี เสนาวิน (2555, น. 29) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

- 1.อ่านเพื่อศึกษาแนวคิดสำคัญของเรื่อง

- 2.อ่านเพื่อบอกรายละเอียดของเรื่องทีอ่านได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร
- 3.อ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง
- 4.อ่านเพื่อบอกลำดับเหตุการณ์ของเรื่องทีอ่านได้
- 5.อ่านเพื่อสรุปความและย่อเรื่องทีอ่านได้

สมบัติ มหารศ (2533, น.26) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญได้
2. ให้ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องทีอ่านว่ามีสาระอะไรบ้าง
3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ
4. ฝึกการใช้สายตารอ่านเพื่อการจับใจความ นิยมฝึกทักษะการอ่านเร็วและ

ตอบคำถามได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

5. อ่านเพื่อสรุปหรือย่อเรื่องทีอ่านได้
6. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ทำนายเรื่องทีอ่านว่าจะลงเอยอย่างไร
7. อ่านแล้วทำรายงานย่อได้ การอ่านประเภทนี้ต้องการฝึกการทำโน้ตย่อ
8. อ่านเพื่อหาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นประกอบได้

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นการอ่านทีมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาแนวคิดสำคัญหรือสาระสำคัญหลักของเรื่องทั้งหมด โดยสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่อง หาแนวคิด รายละเอียดทีสำคัญของเรื่องทีอ่าน จนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ แล้วสรุปความรู้ ประโยชน์ และนำมาปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

1.4 พื้นฐานการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2538, น.97) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความต้องมีความรู้พื้นฐาน การอ่านจับใจความ ดังนี้

1. องค์ประกอบความรู้พื้นฐาน องค์ประกอบความรู้พื้นฐานของผู้อ่านจับใจความมี 3 องค์ประกอบดังนี้

1.1 ความรู้ด้านภาษา ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีหลักภาษาและการใช้ภาษา ซึ่งจะช่วยให้อ่านฟัง พูด อ่านและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การรู้จักถ้อยคำสำนวนหรือเรื่องราวจากวรรณคดีสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการอ่านวรรณกรรมสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบเหตุการณ์ตลอดจนนำภาษา สำนวน และถ้อยคำ ต่าง ๆ มาใช้ส่วนผู้ทีมีความรู้ทางหลักภาษาและโครงสร้างหลักภาษาจะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้โครงสร้างและหลักภาษาของชาติอื่น ๆ โดยใช้หลักการเปรียบเทียบความแตกต่าง ทำให้ความรู้ทางภาษากว้างขวางขึ้น อันจะนำไปสู่การอ่านจับใจความเรื่องทีใช้ภาษาอื่นได้โดยอาศัยวิธีเดียวกับการอ่านภาษาของตนเอง จึงกล่าวได้ว่าความรู้ทางด้านภาษามีส่วนช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความได้มาก

1.2 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หากผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องจะใช้เวลา น้อยลงในการอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น

1.3 ประสบการณ์ทางด้านความคิด เมื่อบุคคลเริ่มต้นรู้จักสื่อสารจะเริ่มต้นคิด เกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาในสมอง ครั้นเมื่อโตขึ้นถึงวัยที่สามารถอ่านจับใจความได้ ก็ สะสมความคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

2. ความรู้พื้นฐานกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ความรู้พื้นฐานของผู้อ่านมี ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ หากผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานมากจะช่วยให้การอ่าน จับใจความถูกต้องและรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีความรู้พื้นฐานน้อยจะใช้เวลาในการอ่านจับ ใจความมากเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่วนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความนั้น หมายถึงการที่ผู้อ่าน ประสบความสำเร็จในการอ่านจับใจความนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านตามลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านจับใจความ โดยรู้จักคำใหม่และ เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องและสามารถบอกสถานการณ์สำคัญรวมทั้งแนวคิดที่ได้จากการอ่านจับ ใจความในเรื่องประเภทต่าง ๆ ได้ด้วย

ขั้นที่ 2 เป็นผู้ที่นำความรู้ความเข้าใจจากการอ่านจับใจความ “สาร” หรือเนื้อหา ที่ได้อ่านไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 3 เป็นผู้ที่มีวิธีการคิดตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยสามารถ นำไปใช้ในการคิดแก้ปัญหาจากการอ่านจับใจความ

ขั้นที่ 4 เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านจับใจความและสนใจการอ่านอยู่เสมอ

ขั้นที่ 5 เป็นผู้ที่ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ โดยใช้ผลจากการอ่านจับใจความเป็น เครื่องมือในการพัฒนาอารมณ์ของตนเองให้มีความมั่นคง

แวมยุรา เหมือนนิล (2553, น.14-16) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความให้เข้าใจ ง่ายและ รวดเร็วต้องอาศัยแนวทางและพื้นฐานสำคัญหลายประการดังนี้

1. สำนวณส่วนประกอบของหนังสือคร่าว ๆ เพราะการมีพื้นฐานความเข้าใจ เกี่ยวกับส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสืออย่างเพียงพอว่าส่วนประกอบใดสามารถชี้แนะให้จับใจความ ได้ อย่างเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน จะเป็นแนวทางกำหนดวิธีอ่านให้ เหมาะสมและจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น

3. มีความสามารถทางภาษา โดยเฉพาะทักษะในการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ ในเรื่องให้เข้าใจอย่างถูกต้องรวดเร็ว

4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายขึ้น ฉะนั้นในการอ่านจับใจความหนังสือบางเรื่องอาจจะต้องหาประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องนั้นไว้ก่อนด้วยจึงจะเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

5. เข้าใจลักษณะของหนังสือ มีความเข้าใจลักษณะของเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้ชัดเจนว่ามีรูปแบบ และกลวิธีการแต่งอย่างไรจะทำให้มีแนวทางการอ่านจับใจความได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ดังนั้นสรุปได้ว่าในการอ่านจับใจความนั้น จะต้องมีความรู้พื้นฐานในการอ่านจับใจความสำคัญประกอบด้วยมีความรู้ความสามารถทางภาษา มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะและเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน มีประสบการณ์ทางความคิด และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน เพราะผู้ที่มีพื้นฐานในการอ่านจับใจความมาก่อนจะได้ประโยชน์จากการนำไปใช้ได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้พื้นฐานน้อย ช่วยเสริมให้การอ่านจับใจความประสบความสำเร็จและมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านที่สูงขึ้น

1.5 ประเภทของการอ่านจับใจความ

อภิรดี เสนาวิน (2555, น.31) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านจับใจความไว้ สามารถสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการทำความเข้าใจภาพรวมหรือส่วนประกอบของหนังสือที่อ่าน เช่น คำนำ สารบัญ ฯลฯ ตลอดจนสามารถบอกความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ของเนื้อหาต่าง ๆ ในภาพรวมของหนังสือที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจใจความสำคัญ สามารถเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ตลอดจนบอกแนวคิดสำคัญ จุดมุ่งหมายของเรื่องและทัศนคติของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

ปวีณา พิสิข (2546, น.11) กล่าวว่า ประเภทของการอ่านจับใจความที่ได้นั้นควรจะอ่านทั้ง 2 ประเภทรวมกัน คืออ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมและอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เพราะจะทำให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ในขณะที่เดียวกันจะรู้จักคิดวิเคราะห์สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ไพเราะ วุฒิเจริญกุล (2540, น.41) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีอยู่ 2 ประเภท ดังนี้คือ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาที่สำคัญของข้อความ หรือหนังสือเพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของข้อความหรือหนังสือนั้น ๆ ได้ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมทำได้ด้วยการพลิกดูหรือกวาดสายตาผ่านหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่า แต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไรและมีการดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาและแนวความคิดตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการทำความเข้าใจความสำคัญของข้อความ ผู้อ่านที่ชำนาญอาจจะไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร ในขณะที่ผู้อ่านมีประสบการณ์น้อยต้องอ่านอย่างพิถีพิถันจึงจะสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ ใจความสำคัญนั้นมิได้มีความหมายจำกัดเพียงแค่นเนื้อเรื่องที่สำคัญเท่านั้น นักอ่านที่ดีอาจจะเก็บสาระสำคัญของหนังสือเล่มหนึ่ง ๆ หรือบทความหนึ่ง ๆ ได้หลายแง่ เช่น เก็บความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่สำคัญเก็บแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียนและจุดมุ่งหมายที่สำคัญของเรื่องซึ่งมีลำดับ หรือน้ำหนักความสำคัญแตกต่างกัน

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2538, น. 65-66) กล่าวถึงประเภทของการอ่านจับใจความว่า มี 2 ประเภทคือการอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม

การเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องทีอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถอ่านจับใจความส่วนรวมได้ก็จะไม่เข้าใจรายละเอียดของเรื่องและไม่เข้าใจจุดหมายสำคัญของเรื่อง วิธีจับใจความส่วนรวมนั้นต้องสังเกตส่วนประกอบของหนังสือ เช่น คำนำ สารบัญ เชิงอรรถอภิธาน คำศัพท์ ฯลฯ อ่านผ่านหัวข้อ ต่างๆ ทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย พยายามจัดลำดับเนื้อหาของหัวข้อนั้น ๆ แล้วพิจารณาความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาโดยส่วนรวมในหนังสือที่อ่าน วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ใช้เวลาอ่านหนังสือจำกัด หรืออ่านเพื่อประกอบการพิจารณาว่าควรซื้อหนังสือเล่มนั้น ๆ หรือไม่

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ หมายถึงการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญเก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจน แนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน ใจความสำคัญ (Main Ideas) คำนี้มักใช้พิจารณาเนื้อความแต่ละย่อหน้า ซึ่งหมายถึง ใจความสำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้าเป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยค อื่นๆ ในย่อหน้านั้น หรือเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้น ได้ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่น ประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน 2 ประโยคใจความสำคัญอาจเป็นประโยคต้น หรือประโยคท้ายย่อหน้าก็ได้ พลความ (Details) เป็นใจความหรือเป็นประโยคสนับสนุนที่ขยายความประโยคใจความ สำคัญซึ่งในแต่ละย่อหน้าอาจมีประโยคที่เป็นพลความหลายประโยค สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความสามารถมี 2 ประเภทคือการอ่านเพื่อจับใจความในภาพรวมของเนื้อเรื่องทั้งหมดโดยไม่เจาะจง และการอ่านเพื่อจับใจสำคัญเป็นการอ่านเพื่อหารายละเอียด สาระสำคัญ ตลอดจนใจความหลักของเนื้อเรื่อง ตลอดจนแนวคิดหลักจากเรื่องที่อ่าน

จากการศึกษาประเภทของการอ่านจับใจความ สามารถสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม คือการอ่านเป็นการทำความเข้าใจภาพรวมเนื้อหาที่สำคัญของข้อความ เพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญ ตลอดจนสามารถบอกความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ของเนื้อหาต่าง ๆ ในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง และ 2) การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจใจความสำคัญ บอกแนวคิดสำคัญ จุดมุ่งหมายของเรื่องได้อย่างถูกต้อง โดยการอ่านจับใจความที่ดีนั้นควรอ่านทั้ง 2 ประเภทรวมกันเพราะจะทำให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ได้คิดวิเคราะห์ ทำให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.6 ลำดับขั้นของการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2538, น.95) ได้กล่าวว่าการอ่านจับใจความต้องมีลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 จำ เป็นขั้นแรกของการอ่านที่จะต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้ด้วยคำพูดของตนเอง เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยค และข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเป็นคำพูดของตนเอง

ขั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนควรมีการฝึกนำถ้อยคำประโยคและเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้รู้จักสรุปแนวคิดของเรื่อง

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิดที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินใจจากเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

สิทธิพงศ์ สิริวรพงศ์ (2550, น.159) กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความว่า มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นรู้จักศัพท์ จำศัพท์ได้ ถ่ายทอดเสียงและความหมายของคำในเรื่องนั้น ๆ ได้

ขั้นที่ 2 ขั้นเข้าใจความหมายของคำ วลีประโยคโดยใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยตีความ และพิจารณาจุดประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการสื่อ

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ เป็นขั้นที่อ่านโดยมีสติปัญญาและความรู้สึที่สามารถประเมินได้ว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร

ขั้นที่ 4 ขั้นบูรณาการ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถนำความรู้ ความคิด และความหมาย ของที่ได้จากการอ่านจับใจความไปใช้ประโยชน์ได้

สิทธิพงศ์ สิริวราพงศ์ (2550, น.17) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการ ทำงานต่อเนื่องหรือสัมพันธ์กันของอวัยวะต่าง ๆ เช่น เมื่ออ่านหนังสือสายตาจะรับรู้ตัวอักษร คำหรือ ประโยค ส่วนสมองจะเริ่มทำ งานและตีความในเรื่องที่อ่าน ทั้งนี้ต้องใช้ประสบการณ์ที่อ่านมาช่วยใน การตัดสินใจ เพื่อจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องนั้น ๆ ได้

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2548, น.26) กล่าวว่า ลำดับขั้นการอ่านจับใจความนั้น ควร ให้นักเรียนรู้ความหมายของคำ ให้อ่านเป็นกลุ่มคำแล้วนำแต่ละส่วนสัมพันธ์กันเป็นประโยคจนได้ ใจความเป็นตอน เกิดความเข้าใจจากเรื่องง่ายไปหายาก

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีลำดับขั้นตอน โดย ขั้นตอนแรกจะต้องจดจำเรื่องราว รู้จักคำ ความหมายของคำ วลี และประโยคที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง นั้น ซึ่งผู้อ่านจะต้องอ่านโดยใช้สติปัญญาเพื่อพิจารณา วิเคราะห์สารที่อ่านว่ามีสาระสำคัญหรือแนวคิด ของเรื่องอย่างไร มีใจความเกี่ยวกับเรื่องอะไร จากนั้นพิจารณาสรุปความรู้และประเมินคุณค่าความรู้ที่ ได้รับจากการอ่านแล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

1.7 การสอนอ่านจับใจความ

บันลือ พฤกษ์วัน (2532, น. 29-35) ได้กล่าวถึง การสอนอ่านเพื่อจับใจความว่า มี ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สอนคำที่ควรศึกษาหรือคำที่มีความหมายพิเศษให้ก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหา เกี่ยวกับการตีความและจับใจความ
2. ตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบเพื่อให้นักเรียนรู้จุดประสงค์ก่อนอ่าน
3. สรุปโครงเรื่องให้ฟังก่อนอ่าน
4. หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ
5. สนทนาเกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ที่มีส่วนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การสอน ทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ ผู้สอนจะต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียน
6. กำหนดเวลาในการอ่านให้เหมาะสมกับจำนวนคำและลดเวลาให้น้อยลงทีละน้อย (จำนวนคำหมายถึงคำตามหลักภาษา)
7. ควรแนะนำให้รู้ว่าข้อความสำคัญหรือใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าจะอยู่ ตอนต้นของย่อหน้าหรือตอนท้ายของ ย่อหน้า และสรุปจะอยู่ตอนสุดท้ายของเรื่องแต่ถ้าเป็นบท สนทนา หรือบทร้อยกรองจะต้องอ่าน เพื่อจับใจความทุกบรรทัด
8. ควรนำเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ ให้ฝึกก่อนแล้วเพิ่มความยาวขึ้นตามลำดับ

9. ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ตอบคำถามสรุปเรื่องเพื่อทดสอบความเข้าใจ

10. หลังการอ่านในใจแล้วให้อ่านออกเสียงอีกโดยเฉพาะเนื้อเรื่องที่เป็นบทละครบทร้อยกรอง

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542, น. 88) ได้กล่าวถึง หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความว่า เป็นการอ่านในใจ โดยมุ่งแต่เนื้อเรื่องไม่ต้องพะวงกับการออกเสียง โดยผู้สอนแนะนำให้ตั้งคำถามด้วยตัวเองจากเรื่องทีอ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อะไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ และในการสอนผู้สอนควรแนะแนวทางก่อน เพื่อที่จะช่วยให้การอ่านเพื่อจับใจความได้ผลดี เช่น

1) อธิบายคำบางคำที่มีความหมาย พิเศษ หรือคำที่ควรทราบก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมาย ในขณะที่อ่านเพื่อจับใจความ

2) ให้นักเรียนรู้จักมุ่งหมาย ในการอ่านหรืออาจมีการตั้งคำถาม เพื่อให้ค้นหาคำตอบ จะช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

3) มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่อง ที่จะให้อ่านก่อน หรือสนทนา เกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่าน

4) กำหนดเนื้อหา และเวลาที่อ่าน ได้อย่างเหมาะสมกับระดับวัย และความสามารถ

5) ควรมิกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ให้ ตอบคำถามหรือให้เขียนสรุปเรื่องราว เพื่อทดสอบความเข้าใจหรืออาจให้อ่านออกเสียงซ้ำในเนื้อหานั้นอีกก็ได้

กิงกาญจน์ สิริสุนทร (2550, น. 12-16) ได้กล่าวถึง เทคนิคการฝึกอ่านจับใจความสำคัญวิธีหนึ่ง คือการตั้งคำถามและคิดหาคำตอบ เมื่ออ่านสื่อหรือข้อความแล้วให้ตอบคำถามว่าใครทำอะไรที่ไหนเมื่อใด และอย่างไรเพื่อดูความเข้าใจ เมื่อตอบได้ถูกต้องแสดงว่าเข้าใจเรื่องทีอ่าน แล้วอาจเพิ่ม คำถามประเภททำไม และถ้าเพื่อดูความสามารถในการวิเคราะห์นำไปใช้สังเคราะห์ และประเมินค่า นอกจากฝึกตอบคำถาม แล้วอาจฝึกตั้งคำถามจากคำตอบที่ให้ไว้อีกด้วย เพื่อฝึกการใช้ภาษา ในการ ถามเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการการฝึกตอบคำถาม และตั้งคำถามนี้ควรให้เขียนเป็นประโยคสมบูรณ์เพื่อฝึกทักษะในการเขียนให้ถูกต้องด้วยเนื้อเรื่อง ที่นำมาให้อ่านควรให้เหมาะสมกับวัย และความ สนใจของนักเรียน และให้นักเรียนหาเนื้อความหรือหัวข้อที่ตัวเองสนใจมาได้เองด้วย เพื่อให้นักเรียน เกิดความสนใจ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเมื่อฝึกบ่อย ๆ จนเป็นนิสัยแล้วจะทำให้ นักเรียนจับใจความ สื่อที่อ่านได้รวดเร็ว และเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันต่อไป

สรุปได้ว่า การสอนการอ่านจับใจความ คือการสอนอ่านที่ค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง โดยผู้สอนแนะนำให้ตั้งคำถามด้วยตัวเองจากเรื่องทีอ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อะไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ และในการสอนผู้สอนควรแนะแนวทางก่อนเพื่อที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความได้ผลดี

1.8 การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ

แวมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 17) ได้เสนอไว้ว่าพฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ควรมีทักษะต่อไปนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านและสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งโดยเฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง
3. รายละเอียดชื่อ สถานที่ เหตุการณ์วันที่ ฯลฯ
4. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือ ข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
5. การรู้จักแยกข้อเท็จจริงความคิดเห็นหรือจินตนาการได้
6. การรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว
7. การเลือกความหมายที่ถูกต้อง และนำไปใช้ได้
8. การให้ตัวอย่าง ประกอบได้
9. การจำแนกใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญได้
10. การกล่าวสรุปได้

กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์ (2550, น. 12-16) ได้กล่าวถึง การแสดงทักษะเกี่ยวกับวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความไว้ว่า ในการอ่านเพื่อที่จะให้เรื่องราวตลอดทั้งเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญต้องจับประเด็นเรื่องให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร หรือผลเป็นอย่างไร การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่สามารถรู้จุดประสงค์ของผู้เขียนว่า ผู้เขียนต้องการแสดงความคิดเห็นเช่นไร แม้ผู้เขียนอาจจะบอกไว้โดยทั่วไปแล้ว ผู้อ่านต้องเก็บความ และตีความเอง เนื่องจากภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ จึงควรฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อให้เกิดความชำนาญ และจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ต่อไป การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องหรือสื่อที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องทราบว่า ส่วนใดเป็นใจความสำคัญ ส่วนใดเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อให้เรื่องชัดเจนขึ้น การอ่านจับใจความจึงเป็นหัวใจของการอ่านสื่อทุกประเภท การอ่านจับใจความสำคัญมีหลักว่า ผู้อ่านต้องสังเกตองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ คำและความหมาย การเรียงลำดับคำ ประโยคใจความสำคัญรายละเอียด หรือส่วนขยายตลอดจนแนวคิดหลักหรือแนวคิดสำคัญของย่อหน้าหรือใจความสำคัญที่อ่าน การอ่านจับใจความสำคัญ ควรเป็นการอ่านในใจเพราะมุ่งจับสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านให้เร็วที่สุด จึงควรมีการตั้งคำถามและตอบคำถามได้ถูกต้องก็จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน กับความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่าน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำ เป็นขั้นแรกของการอ่านที่สมองต้องจำเรื่องราวให้ได้ ความหมายของคำ ให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละคร และเหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะรู้ว่านักเรียนมีความจำ

เรื่องที่สามารถอ่านได้มากหรือน้อย ก็ใช้วิธีตั้งคำถาม ให้นักเรียนตอบคำถาม การให้คำจำกัดความ การบอกความหมาย หรืออาจให้สะกดคำ ที่ได้อ่านจากเรื่องที่กำหนดให้

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้อ่านสามารถเล่าเรื่องที่อ่าน ด้วยคำพูดของตนเองได้เข้าใจ ความคิดถ้อยคำ ประโยค และข้อความที่ให้คิดสอนใจ สรุปเรื่องเป็นข้อคิดโดยใช้คำพูดของตน ดังนั้น การที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อย ควรตั้งเป็นคำถามด้วยการเล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้อ่านควรมีการฝึกนำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ ดังนั้น คำถามที่ใช้มักกำหนดเป็นสถานการณ์ให้ผู้อ่านพิจารณาในการนำความรู้มาใช้ประโยชน์

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้อ่านแยกองค์ประกอบย่อย ของแนวคิดที่ได้จากการอ่านการรู้จักแยกความหมาย ของคำที่มีความหมายหลายอย่างสามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้อ่านรู้จักสรุปแนวคิดของเรื่องค้นหาลักษณะโครงเรื่อง ที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่านสุภาพหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบ แล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกัน และแตกต่างกันได้ด้วย

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุด ของการคิดที่ผู้อ่านรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรักความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความเป็นเหตุเป็นผล เพื่อฝึกให้ผู้อ่านรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำ การบรรยาย ที่ทำให้เกิดภาพพจน์ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่าน

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ ผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลว่าผู้อ่านจะต้องสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดี จะต้องมีความเข้าใจในการอ่าน และสามารถจับใจความสำคัญ สามารถจับประเด็น ของเรื่องให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร หรือผลเป็นอย่างไร ซึ่งจุดประสงค์ของการอ่านมี 6 ชั้น คือ ชั้นจำ ชั้นเข้าใจ ชั้นนำไปใช้ ชั้นวิเคราะห์ ชั้นสังเคราะห์ และชั้นประเมินค่า

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด

2.1 ความหมายของแผนผังความคิด

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแผนผังความคิดไว้ดังนี้

ทิตินา แชมมณี (2556, น.387) ได้กล่าวถึงความหมายของแผนผังความคิดว่า แผนผังความคิด (Mind Map) เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมาย และความ เชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ

กรมวิชาการ (2546, น. 122) ได้กล่าวถึงความหมายว่า แผนผังความคิดเป็นการแสดง ความรู้ โดยใช้ภาพเป็นวิธีนำความรู้หรือข้อเท็จจริง มาจัดเป็นระบบสร้างเป็นแผนภาพหรือจัดความคิดรวบยอดหรือนำหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาแยกเป็นหัวข้อย่อย และนำมาจัดลำดับเป็นแผนภาพ

วัฒนาพร รั้งบุทุกข์ (2543, น.19-21) ได้กล่าวถึงแผนผังความคิดไว้ว่า แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นการนำทฤษฎีเกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดการเขียนแผนที่ความคิดนั้นเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมอง 2 ซีกคือ สมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ระบบลำดับความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะโดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสโลซัม เป็นเสมือนสะพานเชื่อม

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545, น.170) ได้อธิบายความหมายของแผนที่ความคิดว่าเป็นหนึ่งในหลาย ๆ รูปแบบของการจัดการเรียนรู้แบบจัดกรอบมโนทัศน์ มโนทัศน์เป็นคำมาจาก ภาษาอังกฤษว่า Concept ซึ่งมีผู้กำหนดคำ อื่น ๆ ขึ้นมาให้ในความหมายเดียวกันอีกมากมาย เช่น ความคิดรวบยอด มโนมติมโนภาพ สังเขป เป็นต้น

สรุปได้ว่า การสร้างแผนผังความคิด เป็นการสร้างแผนภาพทางความคิดอย่างเป็นระบบโดยการใช้เส้น คำ สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต แลละภาพที่แสดงความหมาย มาบันทึกความรู้รวบยอดที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ของเรื่องอย่างครบถ้วน

2.2 หลักการสร้างแผนผังความคิด

ทิตินา แชมมณี (2551, น.389-392) ได้สรุปหลักการทำแผนผังความคิดโดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ

2. เขียนคำที่เป็นตัวแทนความหมายของความคิดนั้นๆ ลงไป และใช้รูปทรงเลขาคณิตแสดงระดับของคำ คำใดอยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกัน ใช้รูปทรงเรขาคณิตเดียวกันล้อมกรอบคำนั้น

3. ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิด ต่างๆ เส้นที่ใช้ อาจเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรืออาจใช้ลูกศร แสดงความเชื่อมโยงของความคิดต่างๆ

4. ใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เป็นตัวแทนความหมายของความคิดและความรู้สึกต่างๆ

5. สร้างแผนผังความคิดให้สมบูรณ์ตามความเข้าใจของตนเอง

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2557, น. 47-48) ได้กล่าวถึงการให้หลักการทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ไว้ดังนี้

1. เริ่มต้นด้วยภาพสีกึ่งกลางหน้ากระดาษภาพ ๆ เดียวมีช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และยังเพิ่มความจำมากขึ้นด้วย

2. ใช้ภาพให้มากที่สุด ใน Mind Mapping ก่อนคำสำคัญ (Key Word) หรือรหัส เพื่อเป็นการช่วยการทำงานของสมองดึงดูดยุติและช่วยในการจำ

3. ควรเขียนคำสำคัญด้วยตัวบรรจงตัวใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่ จะให้ภาพที่ชัดเจนสะดุดตาอ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิด ในการเขียนคำให้ใหญ่จะทำให้อ่านง่ายชัดเจน และจะช่วยให้สามารถ ประหยัดเวลาได้เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง

4. เขียนคำสำคัญเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้ MindMapping มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ

5. คำสำคัญควรมีลักษณะเป็น “หน่วย” โดยคำสำคัญ 1 เส้นคำละเส้นเพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้อย่างอิสระเปิดทางให้ Mind Mapping คล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น

6. ระบายสีให้ทั่ว (Mind Mapping) เพราะสีช่วยยกระดับความจำ เพลินตากระตุ้นสมองซีกขวา

7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรปล่อยให้หัวใจคิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่ามัวแต่คิดว่าจะเขียนลงตรงไหนดีหรือว่าจะใส่หรือไม่ใส่อะไรลงไป เพราะล้วนแต่จะทำให้งานล่าช้าอย่างน่าเสียดาย

จากหลักการสร้างแผนผังความคิดสรุปได้ว่า การสร้างแผนผังความคิดเริ่มต้นด้วยการเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ ใช้สัญลักษณ์ภาพคำสำคัญหรือรหัสในส่วนของสาระสำคัญ โดยเขียนคำสำคัญด้วยตัวบรรจง ลากเส้น

เชื่อมโยงความคิดเพื่อแสดงความสัมพันธ์ ระบายสีให้ทั่วแผนผังความคิดและออกแบบแผนผังความคิดตามความเข้าใจของตนเอง

2.3 ขั้นตอนการสอนโดยใช้แผนผังความคิด

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางในการสอนโดยใช้แผนผังความคิดไว้เพื่อประโยชน์ การนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มตั้งแต่การสอนเขียน แผนผังความคิด ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2556, น. 389) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิด ไว้ดังนี้

1. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ

2. เขียนคำที่เป็นตัวแทนความหมายของความคิดนั้น ๆ ลงไป และรูปทรงเลขาคณิตแสดงระดับของคำ คำใดที่อยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกัน ใช้รูปทรงเรขาคณิตรวมกันล้อมกรอบคำนั้น

3. ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ เส้นที่ใช้ อาจเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรืออาจใช้ลูกศร แสดงความเชื่อมโยงของความคิดต่าง ๆ

4. ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นตัวแทนความหมายของความคิด

5. สร้างแผนผังความคิดให้สมบูรณ์ตามความเข้าใจของตนเอง

Thompson (อ้างใน ศศิธร สุริยวงศ์ 2556, หน้า 65) ได้เสนอขั้นตอนการสอน แผนผังความคิด ไว้ดังนี้

1. ครูแนะนำคำสำคัญหรือคำกุญแจให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นขณะที่ครูเขียนทุกความคิดลงกระดาน

2. ครูนำการอภิปรายร่วมกันถึงคำ ต่าง ๆ ที่จดลงบนกระดาน และหาความสัมพันธ์ของคำเหล่านั้นแล้วเขียนเส้นเชื่อมโยงคำ ดังกล่าว

3. ครูและนักเรียนช่วยกันวาดแผนผังความคิดของเรื่องในบทเรียนนั้น ๆ

สรุปได้ว่าขั้นตอนการสอนโดยใช้แผนผังความคิด จะต้องเริ่มจากการเขียนใจความหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาใจความรองออกไป แสดงความเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันของคำข้อความ โดยการลากเส้นเชื่อมโยงความคิด แล้วสร้างแผนผังความคิดให้สมบูรณ์ตามความเข้าใจของตนเอง

2.4 การใช้แผนผังความคิดในการสอนอ่านภาษาไทย

กรมวิชาการ (2548, น.47) กล่าวถึงแผนผังความคิดจะนำมาใช้ในการสอนภาษาไทย ดังนี้

1. ใช้ในการสอนเตรียมการอ่าน การอ่านและการฟังจะเกิดความเข้าใจได้ต่อเมื่อผู้อ่านและผู้ฟังต้องมีประสบการณ์พื้นฐานในเรื่องที่จะอ่านและฟังก่อนเสมอผู้สอนจะใช้แผนผังความคิดเป็น การประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน โดยใช้เรียนช่วยกันระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านก่อนว่าผู้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านอย่างไรบ้างในระหว่างระดมสมองผู้เรียนจะใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2. ใช้ในระหว่างอ่าน ในขณะที่ผู้เรียนอ่านเรื่อง ผู้เรียนจะทำแผนผังความคิดความผั่งความคิด โดยเขียน เหตุการณ์ของเรื่องทีอ่านตามลำดับตั้งแต่เหตุการณ์เริ่มต้น จนเหตุการณ์สุดท้ายจะทำให้เข้าใจเรื่อง จากการอ่านได้ดีขึ้น

3. ใช้หลักการอ่าน แผนผังความคิดอาจใช้หลังการอ่าน เมื่อผู้เรียนอ่านจบแล้ว ผู้เรียนจะสร้างแผนผังความคิด และในขณะที่สร้างแผนผังความคิด ผู้เรียนจะอ่านทบทวนเรื่องราวอีกครั้งหนึ่ง แผนภาพโครงเรื่องที่ผู้เรียนสร้างจะช่วยสรุปเรื่องราวเป็นแผนภาพท่า ทำจำ เรื่องราวได้แม่นยำ

4. ใช้แผนผังความคิดในการเล่าเรื่องและการรายงาน ผู้เรียนจะใช้ผังความคิดที่สร้างขึ้นนำมาเล่าเรื่อง หรือรายงานเรื่องราวให้ชั้นเรียนทราบ

5. ใช้แผนผังความคิดในการเขียนย่อ เรื่องหรือย่อความ หากผู้เรียนอ่านเรื่องแล้ว จัดทำแผนผังความคิดแล้วนำแผนภาพโครงเรื่องมาเขียนสรุปหรือเขียนย่อความ จะช่วยให้ผู้เรียนจับประเด็นได้ ครบถ้วนสมบูรณ์

6. ใช้แผนผังความคิดช่วยในการเขียนเรื่องการเตรียมการเขียน หากให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองและจัดความคิดเข้าเป็นแผนภาพโครงเรื่อง โดยขั้นแรกกำหนดหัวข้อที่จะเขียนแล้วให้ผู้เรียนระดมสมองจัดบันทึกลงบนกระดานดำแล้วนำความคิดเชื่อมโยงเป็นหัวข้อเรื่องย่อยจัดทำแผนผังความคิดเพื่อนำไปสู่การเขียนยกร่างต่อไป

7. แผนผังความคิดจะเป็นเครื่องมือในการเรียนภาษาไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจการอ่าน ในการเรียนวรรณคดีช่วยให้สามารถจำเรื่องราวในวรรณคดีได้แม่นยำขึ้น ช่วยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน และยังเป็นกำหนดทิศทางการเขียนเรื่องราวจากแนวทางการสอนอ่านจับใจความและการสอนโดยใช้แผนผังความคิด

สรุปได้ว่าการสอนอ่านโดยใช้แผนผังความคิดนั้น ต้องมีการอ่านเนื้อเรื่องให้จบก่อนให้นักเรียนหาสาระสำคัญของเรื่อง ใคร ทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วนำมาเขียนลงในแผนผังความคิดเน้นการลงมือปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนสามารถถ่ายโอนความรู้สู่ผู้อื่นได้อย่างชัดเจน ซึ่งแผนผังความคิดยังเป็นเครื่องมือที่ดีในการเรียนการสอนภาษาไทยไม่ว่า จะเป็นการสอนในด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อีกด้วย

2.5 ประโยชน์ของแผนผังความคิด

ประโยชน์ของการทำแผนที่ความคิดทำให้เห็นภาพรวมกว้างๆ ของหัวข้อใหญ่หรือขอบเขต ของเรื่องทำให้สามารถวางแผนเส้นทางหรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เพราะรู้ว่าตรงไหนกำลังจะไปไหนหรือผ่านอะไรบ้างสามารถรวบรวมข้อมูลจำนวนมากลงไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกันกระตุ้นให้คิดแก้ไขปัญหาโดยเปิดโอกาสให้มองเห็นวิธีใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ สร้างความเพลิดเพลินในการอ่านและง่ายต่อการจดจำ Mind Map เป็นแผนที่ความคิดที่อัจฉริยะเปรียบเสมือนสายพานที่นำไปสู่การจดจำ การเรียบเรียงการจัดระเบียบข้อมูลตามธรรมชาติการทำงานของสมองตั้งแต่ต้น นั้นหมายความว่า การจำ และฟื้นความจำ หรือการเรียกข้อมูลเหล่านั้นกลับมาใช้ในภายหลังจะทำได้ง่ายและมีความถูกต้อง แม่นยำกว่าการใช้เทคนิคการจดบันทึกแบบเดิม นอกจากนี้แผนผังความคิดช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในเรื่องทำให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนมีปัญหามาจากการอ่าน มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและความคิดย่อยในเรื่องที่อ่านได้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้และแก้ปัญหาจากการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนได้อีกทั้งยังช่วยให้ครูมีการวางแผนและจัดการในการสอนความเข้าใจได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2548) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. ช่วยบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
2. ช่วยพัฒนาความคิดรวบยอดให้ชัดเจนขึ้น
3. ช่วยเน้นองค์ประกอบสำคัญของเรื่อง
4. ช่วยพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิด
5. ช่วยวางแผนในการเขียน และปรับปรุงการเขียน
6. ช่วยในการอภิปราย
7. ช่วยวางแผนการสอนของครูโดยการสอนแบบบูรณาการเนื้อหา
8. เป็นเครื่องมือในการวัดผล

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่าแผนผังความคิดช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง ที่อ่านได้ง่ายขึ้น สามารถรวบรวมแนวคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน สามารถจับประเด็นสำคัญและ รายละเอียดของเรื่อง ช่วยในการสรุปบทเรียนและการประเมินผล ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมาก ยิ่งขึ้น ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียนและกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อจะช่วยพัฒนาความคิด การจำ และการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทิพวรรณ บุญรินทร์ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.92/83.89 และดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ มีค่าเท่ากับ 0.7173 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 71.73 มีคะแนนความสามารถการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิชชุดา ถาวรกลปชัย (2555) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการอ่านโดยใช้แผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน

อรพิน พรทุม (2555) ได้ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.40/86.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิดมีค่าเท่ากับ 0.70 หรือคิดเป็นร้อยละ 70.00 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ศศิธร สุริยวงศ์ (2556) ได้ศึกษาการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพ 83.42/85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 โดยหลังใช้แบบฝึกนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน

อรทัย ชัยเลิศฟ้า (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน โดยนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70

ลักขณา โททอง (2561) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.20/82.78 ค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.6973 หรือคิดเป็นร้อยละ 69.73 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ.05 และ นักเรียนมีความพึงพอใจการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

(Brown,1990) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับ 2 โดยการทำให้แผนผังสรุปโยงเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 2 จำนวน 20 คน ที่ด้อยความสามารถในการอ่าน โดยใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ก่อนการอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังการอ่านเพิ่มมากขึ้น

(Kinchin, Frans and David,2005) ได้ศึกษาการใช้แผนผังความคิดในการจัดคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดของ Novak งานวิจัยแสดงให้เห็นว่าแผนผังความคิด ใช้วัดความรู้ก่อนเรียนได้อย่างไร และแบบฝึกแผนผังความคิดอย่างง่าย ๆ สามารถส่งเสริมความเข้าใจแก่ผู้เรียน และมีส่วนใดที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจแผนผังความคิดสามารถใช้วัดความรู้ของผู้เรียนได้และรวดเร็ว ทำให้ครูทราบได้ว่า ส่วนใดของเนื้อหาที่ผู้เรียนเข้าใจ และส่วนใดที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ แผนผังความคิดทำให้การเรียนชัดเจนขึ้น และทำให้คุณภาพการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและกว้างขวาง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด เมื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยที่สูงขึ้น นอกจากนี้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด สามารถพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจจับใจได้ ซึ่งถือเป็นแนวทางหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ผลการใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนผังความคิด จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบคู่ขนาน

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น.1-12) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ หลักการ และเนื้อหาหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

2) ศึกษาคู่มือการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทางด้านการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3) วิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาวิธีเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้แนวทางจากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รายละเอียด ดังนี้

(1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความนิทาน จำนวน 2 ชั่วโมง

(2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความเรื่องเล่าสั้น ๆ จำนวน 2 ชั่วโมง

(3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จำนวน 2 ชั่วโมง

(4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความข่าวสารต่าง ๆ จำนวน 2 ชั่วโมง

(5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การอ่านจับใจความเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน จำนวน 2 ชั่วโมง

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และประเมินค่าคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาหาค่าคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่าคุณภาพ เท่ากับ 4.95

2.2.2 แบบวัดความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร ตำราวิชาการ และได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

การสร้างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎีการสร้างแบบวัดความสามารถจากหนังสือการวัดผลการศึกษาของสมนึก ภัททิยธนี (2553, น.79 – 233) เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2) สร้างแบบวัดความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จำนวน 20 ข้อ

3) นำแบบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์ กิจกรรม จากนั้นแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

4) นำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความพร้อมกับแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม และได้ทำการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- + 1 เมื่อท่านว่าสอดคล้อง
- 0 เมื่อท่านไม่แน่ใจ
- 1 เมื่อท่านเห็นว่าไม่สอดคล้อง

5) วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้สูตรหาค่า IOC (Index of Item Objective congruence) สมนึก ภัททิยธนี. 2553, น.221) เพื่อหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและเทียบเกณฑ์ ปรากฏว่า แบบทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยแบบทดสอบก่อนเรียนได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.95 แบบทดสอบหลังเรียนได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

6) นำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความที่ประเมินหาค่าความสอดคล้องแล้ว จำนวน 20 ข้อ ไปทดลอง (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ที่เคยเรียนเนื้อหาวิชาภาษาไทยนี้มาแล้วนำกระดาษคำตอบที่นักเรียนทำข้อสอบมาตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ให้ 0 หลังจากนั้นรวมคะแนนของแต่ละคน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดเทียบกับเกณฑ์ โดยแบบทดสอบก่อนเรียนได้ค่าความยากเท่ากับ 0.55 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.44 แบบทดสอบหลังเรียนได้ค่าความยากเท่ากับ 0.58 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.45 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำแบบวัดความสามารถชุดนี้ไปใช้ได้

7) จัดพิมพ์แบบวัดความสามารถที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 20 ข้อ เพื่อไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยมีขั้นตอน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1.1 ผู้วิจัยเตรียมสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ให้มีความพร้อมล่วงหน้าก่อนทำการสอนจริง โดยจัดสภาพห้องเรียนและนักเรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1.2 ก่อนทำการทดลองสอน ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งใช้แบบวัดความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

3.1.3 ดำเนินการทดลองตามแผนการทดลองที่ได้ระบุไว้จนครบทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาในการทดลองจำนวน 10 ชั่วโมง

3.1.4 หลังจากสิ้นสุดการทดลองทำการวัดความสามารถหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับแรก แล้วตรวจนับคะแนน

3.2 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 ครั้ง จำนวน 10 ชั่วโมง

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิด ด้วยการใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ผลการใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ผู้วิจัยขอเสนอผล ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ก่อนและหลังใช้แผนผังความคิด

ช่วงของการวัด	จำนวนคน (N)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ทดสอบ (t-test)
ก่อนการทดลอง	15	20	9.20	46.00	1.27	
หลังการทดลอง	15	20	17.07	85.33	0.99	30.98*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ก่อนการทดลองการใช้แผนผังความคิดพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.20 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.00 และคะแนนหลังการทดสอบมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเป็น 17.07 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.33 และเมื่อมีการทดสอบค่าเฉลี่ยดังกล่าว พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษา ผลการใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 มีขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานวิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยดังรายละเอียด ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิด

1.2 สมมติฐาน

ความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 หลังการเรียนโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 1 ห้องเรียน นักเรียน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ในการเขียนแผนผังความคิด จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบคู่ขนาน

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.1 ผู้วิจัยเตรียมสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ให้มีความพร้อมล่วงหน้าก่อนทำการสอนจริง โดยจัดสภาพห้องเรียนและนักเรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4.2 ก่อนทำการทดลองสอน ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งใช้แบบวัดความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

1.4.3 ดำเนินการทดลองตามแผนการทดลองที่ได้ระบุไว้จนครบทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาในการทดลองจำนวน 10 ชั่วโมง

1.4.4 หลังจากสิ้นสุดการทดลองทำการวัดความสามารถหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับแรก แล้วตรวจนับคะแนน แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แผนผังความคิด ด้วยการใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่

1.6 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 หลังการใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด เป็นเครื่องมือในการจับประเด็นจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งแผนผังความคิดแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนเก็บรวบรวมข้อมูลหรือความรู้จากการอ่าน เกิดความเข้าใจในเนื้อเรื่องนั้นได้อย่างรวดเร็วขึ้น แผนผังความคิดสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่ช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาทางการอ่านจับใจความสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลัก และความคิดรองในเรื่องที่อ่าน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ตรงตามเจตนาของผู้สอน ช่วยแก้ปัญหาทางการอ่าน ช่วยเพิ่มทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ และการตีความที่จะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักณา โททอง (2561, น.89) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.6973 หรือคิดเป็นร้อยละ 69.73 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อรทัย ชัยเลิศฟ้า (2560, น.35) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนผังความคิด ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนโดยนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70 และงานวิจัยของ ศศิธร สุริยวงค์ (2556, น.96) ทำการวิจัยศึกษาเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 โดยหลังการใช้แบบฝึกนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้การใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรมีการจัดเนื้อหาที่นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความที่หลากหลาย เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เป็นสิ่งใกล้ตัว มีความทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3.1.2 มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในรูปแบบการผสมผสาน เช่น การเล่นเกม การแข่งขัน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ความกระตือรือร้นในการเรียนให้กับผู้เรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถทางภาษาด้านอื่นๆ

3.2.2 ควรมีการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ นำไปใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2548). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กึ่งกาญจน์ สิริสุนทร. (2550). *รูบริคส์การให้คะแนน*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทิพวรรณ บุญรินทร์. (2553). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ทศนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พงษ์เกษวัน. (2531). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ปวีณา พิสิท. (2545). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือในการผสมผสานการอ่านและการเขียนที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- พัชรา พรหมณี. (2549). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2538). *ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพเราะ วุฒิเจริญกุล. (2540). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ลักขณา โททอง. (2561). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- วิชชุดา ถาวรกลบชัย (2555). ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิก.
- ศศิธร สุริยวงศ์. (2556). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมบัติ มหารศ. (2533). เอกสารประกอบการสอนภาษาไทยในโรงเรียน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สายสุนีย์ สกกุลแก้ว. (2534). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สิทธิพงศ์ สิริวราพงศ์. (2550). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไม้โทน (นวลราชภัฏวิทยา) อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- _____. (2547). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- _____. (2554). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2545). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ: ภาคพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางคัดพรว.
- อภิรดี เสนาวิน. (2555). ผลการสอนอ่านแบบพาโนรามาที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- อรทัย ชัยเลิศฟ้า. (2560). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนผังความคิด. (ค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

อรพิน พรทุม. (2555). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

Brown, M.I. (1990). *Improving Reading Comprehension of Second Grade Students Through the Use of Story Mapping*. New York: University.

Kinchin, Ian M., A.A.M. Frans De-Leij and David B. Hay. (2005). The Evolution of a Collaborative Concept Mapping Activity for Undergraduate Microbiology.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

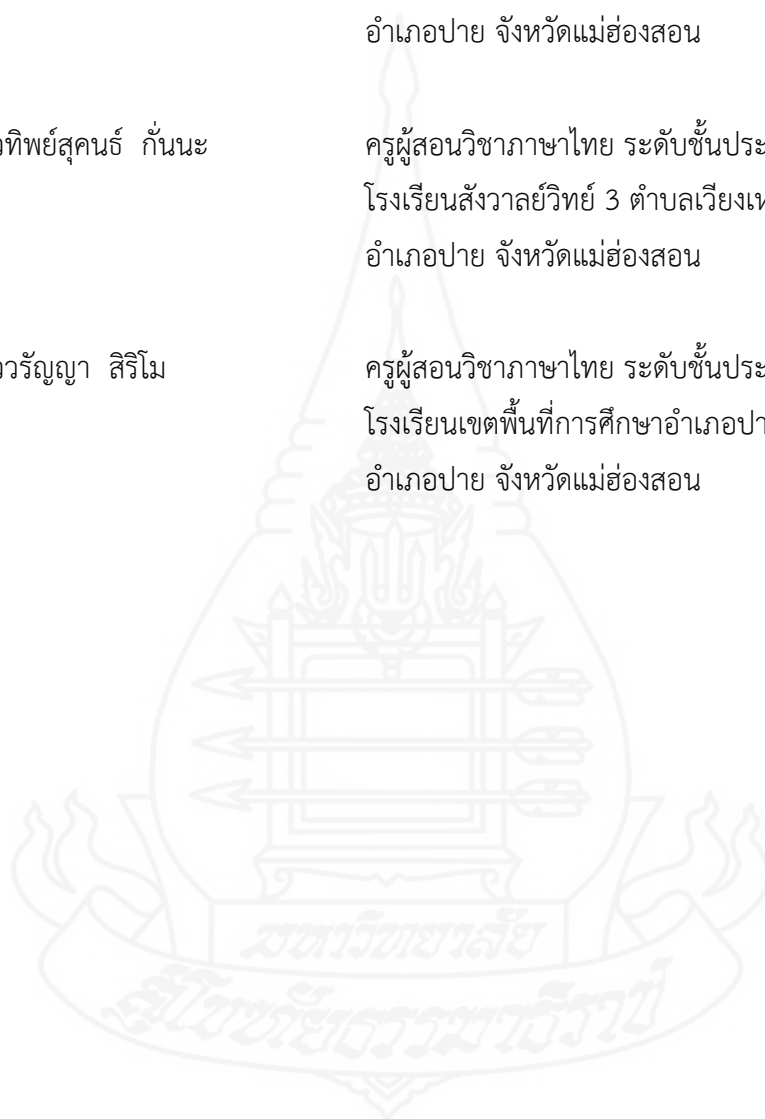
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางสาวฐาธิกา ชุ่มมงคล	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. นางสาวทิพย์สุคนธ์ กั่นนะ	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 3 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. นางสาวรัญญา สิริโม	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอปาย ตำบลแม่नाเต็ง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาคผนวก ข

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3

- คำชี้แจง** 1. แบบวัดความฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ให้เวลาทำข้อสอบ 60 นาที
 2. ในแต่ละข้อให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

จุดประสงค์การเรียนรู้ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่อ่านได้

วิธีแก้อาการ “คลื่นไส้ เวียนหัว” คือ ให้ผ่านมะนาวเป็นชั้นเล็ก ๆ โรยเกลือปนกับน้ำตาลทรายลงไป แล้วบิบกินสด ๆ เพราะรสเปรี้ยวของมะนาวจะกระตุ้นสมองให้ตื่นตัว ช่วยบรรเทาอาการคลื่นไส้

1. ข้อใดเป็นคำถามเชิงเหตุผลที่จะหาคำตอบได้จากข้อความนี้

นมเป็นอาหารเสริมของคนทุกเพศทุกวัย เพราะเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและอุดมด้วยแร่ธาตุครบทุกหมู่ คือ โปรตีน วิตามิน เกลือแร่ คาร์โบไฮเดรต และไขมัน นอกจากนี้ในนํ้านมยังมีน้ำตาลแลคโตส และโปรตีนที่เรียกว่า เคซีน อีกด้วย เราควรดื่มนมวันละ 2 แก้ว เพื่อเสริมสร้างให้ร่างกายแข็งแรงและบำรุงสมอง

2. จากข้อความ ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่นมเป็นอาหารเสริมของคนทุกเพศทุกวัย

- ก. มีคุณค่าทางโภชนาการสูง   ข. ช่วยเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง บำรุงสมอง
 ค. ช่วยทำให้อ่อนหลับสบาย ไม่มีความเครียด   ง. มีแร่ธาตุและสารอาหารครบทุกหมู่

3. ข้อใดเป็นคำถามเชิงเหตุผลที่จะทำให้ได้คำตอบจากข้อความนี้

- ก. นมมีประโยชน์อย่างไร   ข. เพราะเหตุใด นมจึงเป็นอาหารเสริมของคนทุกเพศทุกวัย
 ค. อาหารเสริมนมมีสารอาหารอะไรบ้าง   ง. อาหารเสริมนมช่วยให้ร่างกายแข็งแรงใช้หรือไม่

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4

น้ำมะพร้าวดื่มแล้วร่อยสดชื่น อีกทั้งยังมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ช่วยทำให้ผิวพรรณดูสดใส มีวิตามินและแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกายหลายชนิด ช่วยปรับสมดุลของร่างกาย และสามารถช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือดได้อีกด้วย

- ก. น้ำมะพร้าวมีรสชาติอย่างไร   ข. ทำไมน้ำมะพร้าวจึงมีแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกาย
 ค. ทำไมน้ำมะพร้าวจึงทำให้ผิวพรรณสดใส   ง. น้ำมะพร้าวมีประโยชน์ต่อสุขภาพอย่างไร

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5

การกวนเป็นการถนอมอาหารอีกวิธีหนึ่ง โดยใช้ความร้อนต่ำ เช่น มะม่วงกวน ทุเรียนกวน มะขามกวน เป็นต้น ซึ่งการถนอมอาหารโดยการกวน จะทำให้เราไม่ต้องทิ้งผลไม้ที่เหลือจากการรับประทานไม่ทัน

- ก. ทำให้อาหารมีรสชาติอร่อยมากขึ้น   ข. ทำให้ไม่ต้องทิ้งผลไม้ที่รับประทานไม่ทัน
ค. ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น   ง. ทำให้อาหารที่เกิดจากการกวนมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้ บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6

จากการเปิดเผยของสวนสัตว์ในนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา บอกว่างูเหลือมที่ชื่อ “ซาแมนต้า” ที่เลี้ยงไว้ในสวนสัตว์ได้ตายแล้ว เนื่องจากมีอายุมากประมาณ 30 ปี เป็นการสิ้นสุดอายุขัยตามธรรมชาติ ขณะที่ซาแมนต่ายังมีชีวิตอยู่ มันจะกินอาหารเดือนละ 1 ครั้ง โดยอาหารของมัน คือ ลูกสุกรน้ำหนัก 15 กิโลกรัม โดยการกลืนลงไปทั้งตัว ซึ่งจะใช้เวลาในการย่อยประมาณ 1 สัปดาห์

- ก. สาเหตุการตายของซาแมนต้า   ข. ที่อยู่อาศัยของซาแมนต้า
ค. การใช้ชีวิตซาแมนต้า   ง. วิธีการเลี้ยงซาแมนต้า

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7

วิธีลดกลิ่นปากง่าย ๆ คือ ให้ดื่มน้ำบ่อย ๆ เพราะเมื่อไรที่ปากแห้งแบคทีเรียจะเติบโตได้ดีจนทำให้กลิ่นปากเราเหม็นขึ้น แต่ถ้าเราดื่มน้ำทุก 1-2 ชั่วโมง น้ำจะชะล้างแบคทีเรียออกไป ทำให้ลดกลิ่นปากได้

7. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. กลิ่นปากเกิดจากเชื้อแบคทีเรียเพิ่มมากขึ้น   ข. น้ำช่วยให้ร่างกายสดชื่น
ค. วิธีลดกลิ่นปากโดยการดื่มน้ำบ่อย ๆ   ง. แบคทีเรียหมดไปด้วยการดื่มน้ำ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8

ดวงตาของคนเรามีความละเอียดอ่อนและต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เมื่ออายุมากขึ้นทำอย่างไรจึงจะถนอมสายตาให้ยาวนานที่สุด การดูแลสายตาอย่างถูกวิธีจะช่วยถนอมสายตาให้แข็งแรงและสดใส ซึ่งมีหลากหลายวิธีที่ทุกคนควรใส่ใจเพื่อสุขภาพตาที่ดี

- ก. ดวงตาของคนเราต้องการการดูแลเป็นพิเศษ
ข. เมื่ออายุมากขึ้นทำอย่างไรจึงถนอมสายตาให้ยาวนานที่สุด

- ค. การดูแลสายตาอย่างถูกวิธีจะช่วยถนอมสายตาให้แข็งแรงและสดใส
ง. ซึ่งมีหลากหลายวิธีที่ทุกคนควรใส่ใจเพื่อสุขภาพตาที่ดี

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9

โรคไตเป็นโรคโรคหนึ่ง que ทุกคนมีโอกาสเป็นได้ โดยบุคคลที่มีความเสี่ยงเป็นโรคไต ได้แก่ ผู้ที่มีบุคคลในครอบครัวมีประวัติเป็นโรคไต ผู้ที่ได้รับสารพิษ ยา หรือ สมุนไพรที่ทำลายไต ผู้ที่สูบบุหรี่และไม่ออกกำลังกาย ผู้ที่มีอายุ 60 ขึ้นไป และผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง อ้วนลงพุง

- ก. อายุของผู้ป่วยโรคไต
ค. สาเหตุการเกิดโรคไต
ข. บุคคลที่มีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคไต
ง. วิธีป้องกันไม่ให้เป็นโรคไต

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10

วิตามิน C มีประโยชน์มากมาย ได้แก่ ช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมกล้ามเนื้อ ช่วยรักษาแผลให้หายเร็วดีเยี่ยม ป้องกันเลือดออกตามไรฟัน ป้องกันไข้หวัดได้อย่างดี ป้องกันไขมันอุดตันในเส้นเลือด ทำให้ผิวชุ่มชื้น ยับยั้งและฆ่าแบคทีเรียบางชนิดได้ และมีสารในการต่อต้านอนุมูลอิสระด้วย

- ก. ประโยชน์ของวิตามินชนิดต่าง ๆ
ค. ข้อดีของสารอาหารต่าง ๆ
ข. อาหารที่มีวิตามินซี
ง. ประโยชน์ของวิตามินซี

จุดประสงค์การเรียนรู้ บอกข้อคิดจากเรื่อง que อ่านได้

อ่านนิทานแล้วตอบคำถามข้อ 11

หมาจิ้งจอกเลี้ยงขี้ขี้จึงเชิญหมูหลายตัวไปกินเลี้ยงด้วย พอได้เวลาทานอาหาร พวกหมูเหล่านั้นก็กินอาหารกันอย่างมูมมาม “พวกเจ้าขี้ขี้ว่าค้อย ๆ กินก็ได้อ” หมาร้องเตือนอย่างเป็นห่วง “ไม่ต้องเป็นห่วงพวกขี้ขี้ พวกขี้ขี้จะกินกันให้เต็ม que ไปเลย” เวลาผ่านไปไม่นานหมูแต่ละตัวก็กินจนพุงกาง แต่พวกมันก็ยังกินกันต่อไปหยุด ในที่สุดท้องก็แตกตายกันทุกตัว

- ก. ต้องรู้จักการเลือกคบเพื่อน
ค. ให้รู้จักการวางตัวที่ดี
ข. ให้รู้จักความพอประมาณ
ง. ต้องรู้จักดูรูปร่างตัวเอง

อ่านนิทานแล้วตอบคำถามข้อ 12

มดตัวหนึ่งกระหายน้ำจึงมาที่ลำธาร กระแสน้ำแรงพัดมดตกลงไป มดเกือบจมน้ำ ขณะนั้นนกพิราบที่เกาะอยู่แถวนั้นเห็น จึงเด็ดใบไม้ลงไปช่วย มดไต่ขึ้นใบไม้และขึ้นฝั่งอย่างปลอดภัย ทันใดนั้นนายพรานเห็นนก จึงอยากจับนกพิราบตัวนั้น มดไต่ไปที่เท้าของนายพรานและกัดเข้าอย่างจ้จ นายพรานตกใจ สะดุ้งเสียดัง นกพิราบที่เกาะอยู่ได้ย่นจึงบินหนีหายไป

จุดประสงค์การเรียนรู้ สรุปความรู้จากเรื่องที่ได้

อ่านข้อมูลแล้วตอบคำถามข้อ 16 -17

16. จากข้อมูลที่อ่านใครปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

- ก. ปุจะล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์สม่ำเสมอ   ข. ปลาชอบเอามือขี้ตาตลอดเพราะมีอาการคัน
ค. ปุจะสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา   ง. เปาจะหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัด

17. ข้อใดสรุปความรู้จากข้อมูลไม่ถูกต้อง

- ก. การเว้นระยะห่างจากคนที่ไม่สบาย 1 เมตร และสวมหน้ากากอนามัยช่วยป้องกันโควิดได้
ข. การรับประทานอาหารที่ปรุงสุกแล้วและใช้ช้อนกลางช่วยป้องกันโควิดได้
ค. การใช้แก้วน้ำหรือผ้าเช็ดหน้าร่วมกับบุคคลในครอบครัวไม่ทำให้ติดโควิดได้
ง. การไม่ไปร่วมงานคอนเสิร์ตช่วยป้องกันโควิดได้

อ่านข้อมูลแล้วตอบคำถามข้อ 18

18. ข้อใดสรุปความรู้จากข้อมูลไม่ถูกต้อง

- ก. ข้อมูลข้างต้นเป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังโรคมือ เท้า ปาก
- ข. การล้างมือก่อน - หลังรับประทานอาหาร และขับถ่ายเป็นการป้องกันโรคมือ เท้า ปาก
- ค. อาการของโรค มือ เท้า ปาก คือ มีไข้ แผลในปาก และมีตุ่มใส
- ง. การรักษาโรคมือ เท้า ปากต้องกินยาเฉพาะโดยตรง เพื่อให้อาการดีขึ้น

19. ผู้ใดนำความรู้จากเรื่องไปใช้ไม่ถูกต้อง

- ก. เต่าหลังมือ ก่อน-หลังรับประทานอาหาร และขับถ่ายทุกครั้ง
- ข. เสื้อหีบเสื้อผ้าที่กองไว้ในตะกร้ามาใส่ซ้ำอีกครั้ง
- ค. กระต่ายแยกตัวออกจากเพื่อน ๆ เมื่อสงสัยว่าตัวเองเป็นโรค มือ เท้า ปาก
- ง. สิ่งใดสังเกตเห็นตัวเองมีตุ่มใสที่ฝ่ามือจึงไปบอกแม่ให้พาไปหาหมอทันที

อ่านข้อมูลแล้วตอบคำถามข้อ 20

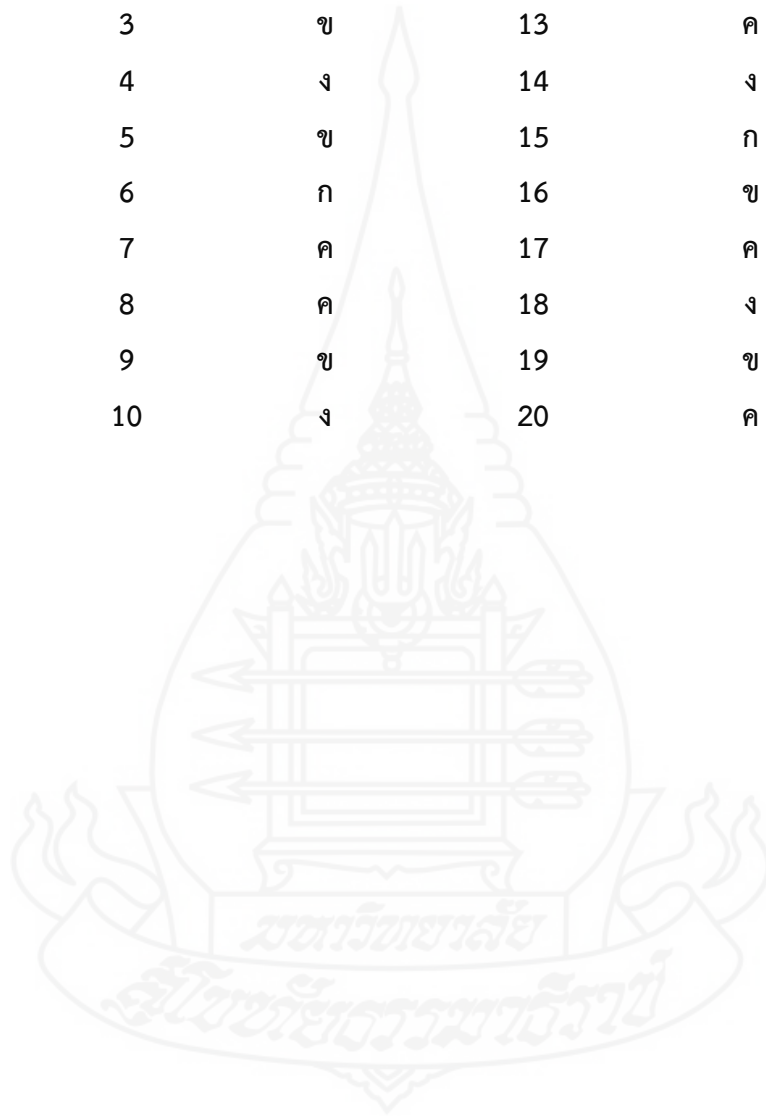
20. ข้อมูลดังกล่าวให้ความรู้ในเรื่องใด

- ก. ประเภทของสารอาหารต่าง ๆ ในผัก
- ข. โทษของการไม่รับประทานผัก
- ค. ประโยชน์ของการทานผัก
- ง. วิธีการทานผักให้ได้รับสารอาหารครบถ้วน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ก	11	ข
2	ค	12	ก
3	ข	13	ค
4	ง	14	ง
5	ข	15	ก
6	ก	16	ข
7	ค	17	ค
8	ค	18	ง
9	ข	19	ข
10	ง	20	ค

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง 1. แบบวัดความสามารถฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ให้เวลาทำข้อสอบ
60 นาที

2. ในแต่ละข้อให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

จุดประสงค์การเรียนรู้ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่อ่านได้

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1

คนโบราณจะนิยมปลูกต้นมะยมไว้หน้าบ้าน เพราะเชื่อว่า จะทำให้คนนิยมชมชอบ รักใคร่ มีชื่อเสียง ไม่มีคนคิดร้าย หรือเป็นศัตรูนั่นเอง

1. เหตุใดคนโบราณจึงนิยมปลูกต้นมะยมไว้หน้าบ้าน

- ก. สมัยก่อนมีต้นมะยมจำนวนมาก
ข. เชื่อว่า จะทำให้คนรัก ไม่มีศัตรู
ค. ช่วยทำให้บ้านดูสวยงาม น่าอยู่
ง. ต้นมะยมจะช่วยจะทำให้บ้านร่มรื่น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 2 – 3

การเกิดฟันผุ มาจากการแปรงฟันได้ไม่สะอาดเพียงพอ คือแปรงไม่ถึงทุกซอกทุกมุม เวลาที่เราแปรงฟันไม่สะอาด มักจะเหลือคราบอาหาร และคราบจุลินทรีย์ทิ้งไว้ ก็คือ เชื้อโรคนั่นเอง ซึ่งจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดฟันผุ และโรคเหงือกอักเสบตามมาได้

2. จากข้อความข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้เกิดฟันผุ

- ก. รับประทานอาหารที่มีน้ำตาล
ข. คราบอาหารไปติดตามฟัน
ค. แปรงฟันไม่สะอาด
ง. เป็นโรคเหงือกอักเสบ

3. ข้อใดเป็นคำถามเชิงเหตุผลที่จะทำให้ได้คำตอบจากข้อความนี้

- ก. การเกิดฟันผุ มีสาเหตุมาจากอะไร
ข. โรคเหงือกอักเสบเป็นโรคที่เกิดขึ้นอย่างไร
ค. การแปรงฟันที่ถูกวิธีควรปฏิบัติอย่างไร
ง. วิธีในการกำจัดเชื้อโรคมิชั้นตอนอย่างไร

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4

เมื่อรับประทานอาหารที่มีรสหวานมาก ๆ จะส่งผลให้เกิดโรคเบาหวาน เพราะการได้รับน้ำตาลมากเกินไป ร่างกายจะไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ และจะทำให้ร่างกายได้รับพลังงานมากเกินไป ส่งผลให้อ้วน ทำให้เกิดอันตรายเสี่ยง ต่อโรคหัวใจ โรคไต

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8

ปัจจัยที่ทำให้เด็กเป็นโรคสมาธิสั้นมากขึ้น คือ ปัจจัยทางการเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อม เช่น การเลี้ยงดูที่ขาดระเบียบวินัย ตามใจ ไม่มีการควบคุมที่สม่ำเสมอ และที่สำคัญคือ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ มือถือ รวมถึงโทรทัศน์เป็นเวลานาน ๆ โดยขาดการควบคุมจากผู้ปกครอง

8. ข้อความใดเป็นใจความสำคัญของข้อความดังกล่าว

- ก. การเลี้ยงดูที่ขาดระเบียบวินัยทำให้เด็กเป็นโรคสมาธิสั้น
- ข. ปัจจัยที่ทำให้เด็กเป็นโรคสมาธิสั้น คือ ปัจจัยทางการเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อม
- ค. ปัจจัยที่ทำให้เด็กเป็นโรคสมาธิสั้น คือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเด็ก
- ง. ปัจจัยที่ทำให้เด็กเป็นโรคสมาธิสั้น คือ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เป็นเวลานาน ๆ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9

กล้วยที่นิยมรับประทานในบ้านเรานั้นมีอยู่หลากหลายสายพันธุ์ เช่น กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ เป็นต้น กล้วยอุดมไปด้วยเส้นใยและกากอาหาร และยังมีวิตามินและแร่ธาตุนานาชนิดที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และช่วงเวลาในการกินกล้วยที่ดีที่สุด คือ ตอนเช้า เพราะจะช่วยให้ระบบต่าง ๆ ในร่างกายทำงานได้ดีขึ้น

9. ข้อความใดเป็นใจความสำคัญของข้อความดังกล่าว

- ก. ช่วงเวลาในการกินกล้วยที่ดีที่สุด คือ ตอนเช้า
- ข. กล้วยที่นิยมรับประทานในบ้านเรานั้นมีอยู่หลากหลายสายพันธุ์
- ค. กล้วยมีวิตามินและแร่ธาตุนานาชนิด
- ง. กล้วยช่วยให้ระบบต่าง ๆ ในร่างกายทำงานได้ดีขึ้น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10

อาหาร 5 หมู่ คือ แหล่งของคุณประโยชน์ที่ร่างกายจำเป็นต้องได้รับ เพื่อให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี อาหาร 5 หมู่ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ร่างกายควรได้รับอย่างเพียงพอ ดังนั้นจึงไม่ควรละเลยเกี่ยวกับสัดส่วนวัตถุดิบในอาหาร เพื่อร่างกายที่แข็งแรงและปราศจากโรคภัย

10. ข้อความใดเป็นใจความสำคัญของข้อความดังกล่าว

- ก. อาหาร 5 หมู่ คือ แหล่งของคุณประโยชน์ที่ร่างกายจำเป็นต้องได้รับ
- ข. เราไม่ควรละเลยเกี่ยวกับสัดส่วนวัตถุดิบในอาหาร
- ค. อาหาร 5 หมู่ เป็นสิ่งจำเป็นที่ร่างกายควรได้รับอย่างเพียงพอ
- ง. เพื่อร่างกายที่แข็งแรงและปราศจากโรคภัย

จุดประสงค์การเรียนรู้ บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

อ่านนิทานแล้วตอบคำถามข้อ 11

มดตัวหนึ่งเดินไปหาน้ำกินที่หนองน้ำ มันรีบกินน้ำอย่างกระหายจนไม่ทันระมัดระวังตัวพลัดตกลงไปในน้ำจนใกล้จะจม บังเอิญนกเขาที่เกาะอยู่บนกิ่งไม้เหนือหนองน้ำเห็นเข้าพอดี มันจึงรีบจิกขี้ใบไม้ให้ร่วงลงไปใต้น้ำใกล้ ๆ กับตัวมด เจ้ามดเห็นเห็นเช่นนั้นก็รีบไต่ขึ้นไปบนใบไม้ และลอยมาถึงฝั่งได้อย่างปลอดภัย ขณะที่มดกำลังจะกล่าวขอบคุณนกเขามันก็เลื้อยไปเห็นนายพรานกำลังเล็งธนูไปที่นกเขา มันรีบเดินเข้าไปกัดเท้าของนายพรานอย่างแรง นายพรานร้องด้วยความเจ็บปวด นกเขาจึงรู้ตัวและบินหนีไป

11. ข้อคิดจากนิทานสอดคล้องกับข้อใด

- ก. สามัคคีคือพลัง
- ข. ต้องรู้จักตอบแทนบุญคุณ
- ค. ต้องรู้จักทำดีเมื่อมีโอกาส
- ง. รู้จักใช้ความสามารถให้เกิดประโยชน์

อ่านนิทานแล้วตอบคำถามข้อ 12

หมีตัวหนึ่งเดินมาพบรังผึ้งรวงใหญ่ ได้กลิ่นน้ำผึ้งหอมหวาน ก็รีบตึ้งรังผึ้งลงมากินอย่างเอร็ดอร่อย ผึ้งผึ้งโมโหมากบินฮือเข้ารุมต่อยเจ้าหมี แต่เหล็กในผึ้งไม่อาจทิ่มทะลุขนหนาพู่ของเจ้าหมีเข้าไปได้เลย ผึ้งผึ้งจึงวางแผนปรึกษากันใหม่ แล้วบินกรูเข้าไปต่อยที่ใบหน้าของเจ้าหมีอย่างพร้อมเพรียง เจ้าหมีโดนผึ้งรุมต่อยจนหน้าตาบวมเป่ง ร้องลั่นด้วยความเจ็บปวดและต้องวิ่งหนีไปอย่างทุลักทุเล

12. ข้อคิดจากนิทานสอดคล้องกับข้อใด

- ก. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกขนั้นถึงตัว
- ข. คนโง่ยอมแพ้คนฉลาด
- ค. ความโลภยอมทำให้เดือดร้อน
- ง. ความสำเร็จยอมหอมหวาน

อ่านเรื่องเล่าแล้วตอบคำถามข้อ 13

เด็กชายคนหนึ่งได้รับอนุญาตให้ล้างมือไปในคนโท เพื่อหยิบลูกเกาลัดขึ้นมา แต่เขาหยิบขึ้นมากำใหญ่เกินไปจึงไม่อาจดึงมือออกมาได้ เขาจึงลุกขึ้นยืน ใจก็ตื้อตึงไม่ยอมทิ้งลูกเกาลัดจากมือแม้แต่เพียงลูกเดียว ในที่สุดเมื่อไม่ได้ลูกเกาลัดเต็มกำมือตามใจหมาย เขาก็เริ่มผิดหวัง วิตกกังวล และเริ่มร้องไห้

13 ข้อคิดจากเรื่องสอดคล้องกับข้อใด

- ก. ความพยายามนำมาซึ่งความสำเร็จ
- ข. ความโลภย่อมนำมาซึ่งความล้มเหลว
- ค. ความคาดหวังนำมาซึ่งความเสียใจ
- ง. คนโง่เขลาไม่มีวันสำเร็จ

อ่านนิทานแล้วตอบคำถามข้อ 14

ในวันที่อากาศร้อนจัด เจ้ากาดัวหนึ่งกำลังกระหายน้ำอย่างมาก มันจึงหยุดพักใต้ต้นไม้ มันหันไปเห็นเหยือกน้ำขนาดใหญ่วางอยู่แต่ในนั้นไม่มีอยู่แค่ก้นเหยือก ซึ่งมันไม่สามารถเอายางของมันลงไปกินน้ำได้ ระหว่างที่เจ้ากาดัวกำลังคิดหาวิธีจะกินน้ำมันเหยือกนั้น สายตาของมันก็เหลือไปเห็นก้อนหินมากมายบนพื้น มันจึงค่อย ๆ คาบก้อนหินใส่ลงไปในเหยือกน้ำน้ำค่อย ๆ สูงขึ้น จนถึงปากเหยือก เจ้ากาดัวน้อยแสนฉลาดจึงได้กินน้ำอย่างง่ายดาย

ค. ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

ง. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

อ่านนิทานแล้วตอบคำถามข้อ 15

กาดัวหนึ่งบินร่อนหาอาหารแถบชายฝั่งทะเล พบหอยกาบตัวใหญ่บนหาดทรายจึงโฉบลงมาหมายจะจิกกิน แต่ฝาเปลือกหอยนั้นแข็งมาก กาจิงได้แต่คาบไว้เท่านั้น กาดัวหนึ่งบินผ่านมาพบจึงแนะนำว่า “เพื่อนเอ๋ย ทำไมเจ้าไม่บินขึ้นไปสูง ๆ แล้วปล่อยหอยกาบให้ตกลงมากระแทกโขดหินจนแตกล่ะ” กาดัวทำตามคำแนะนำเมื่อเปลือกหอยแตกเห็นเนื้อหอยนำกิน เจ้ากาดัวแปลกหน้ารีบโฉบมาขโมยจิกเนื้อหอยไปทันที

จุดประสงค์การเรียนรู้ สรุปลักษณะจากเรื่องที่อ่านได้

อ่านข้อมูลแล้วตอบคำถามข้อ 16 -17

อาหาร 5 สีบำรุงสายตา ประกอบด้วย สีแดง ช่วยชะลอจอประสาทตาเสื่อม สีเหลือง ช่วยป้องกันแสงที่มีผลเสียต่อดวงตา สีส้ม ป้องกันการเกิดโรคตาบอดตอนกลางคืน สีม่วง ยับยั้งปัญหาตามัวสำหรับผู้สูงอายุ และสีเขียว ช่วยป้องกันต้อกระจก

16. จากข้อมูลที่อ่านใครปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

- ก. เจนชอบทำน้ำผลไม้ปั่นดื่มเป็นประจำ   ข. จำบอกให้คุณตาทานมะเขือม่วงบ่อย ๆ
 ค. แจงทำผัดผักคะน้าให้คุณแม่ทานเป็นประจำ   ง. จี๊ชอบเล่นคอมพิวเตอร์นาน ๆ และไม่ชอบทานผัก

17. ข้อใดสรุปความรู้จากข้อมูลไม่ถูกต้อง

- ก. การทานผลไม้สีแดงจะชะลอจอประสาทตาเสื่อม
 ข. การทานมะเขือม่วงเหมาะสำหรับผู้สูงอายุ
 ค. ผักสีเขียวช่วยป้องกันการเป็นต่อกระຈก
 ง. การทานแครรอตช่วยป้องกันแสงที่ส่งผลเสียต่อดวงตา

อ่านข้อมูลแล้วตอบคำถามข้อ 18 -19

จำให้แม่น 4 วิธี หนีห่าง โควิด -19

- ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์
- ปิดปากและจุมก ขณะไอ จาม ด้วยกระดาษทิชชูหรือข้อพับแขนด้านใน
- หลีกเลียงการสัมผัสใกล้ชิด ผู้ที่มีอาการคล้ายหวัด
- ไปพบแพทย์ หากมีไข้ ไอ หรือ รู้สึกหายใจลำบาก

18. ข้อใดสรุปความรู้จากข้อมูลไม่ถูกต้อง

- ก. ข้อมูลข้างต้นเป็นข้อมูลการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจาก โควิด 19
 ข. หากมีไข้ ไอ หรือรู้สึกหายใจลำบากให้รีบไปซื้อยาที่ร้านขายยามาทาน
 ค. เมื่อต้องอยู่ใกล้ชิดผู้ที่เป็นหวัดให้เว้นระยะห่าง
 ง. หมั่นล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์

19. ผู้ใดนำความรู้จากเรื่องไปใช้ไม่ถูกต้อง

- ก. คิมมีอาการไข้สูงและไอ จึงรีบไปพบแพทย์ทันที
 ข. คุณก๊กักตัวเองอยู่ในห้องขณะที่ตัวเองมีอาการหวัด

ค. เคนล้างมือด้วยสบู่ในเวลาตอนเช้าและตอนเย็น

ง. คีงเอามือป้องกันปากและจมูกขณะที่กำลังไอและจาม

อ่านข้อมูลแล้วตอบคำถามข้อ 20

ออกกำลังกายแล้วดีอย่างไร

เสริมภูมิคุ้มกันให้ห่างจากโรค	เสริมความจำ
กล้ามเนื้อและกระดูกแข็งแรง	ห่างไกลความเครียด
ควบคุมน้ำหนัก	หลับสบายตลอดคืน
ผิวสวยเปล่งปลั่ง	ส่งผลต่อสุขภาพช่องปาก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ข	11	ข
2	ค	12	ก
3	ก	13	ข
4	ข	14	ง
5	ค	15	ค
6	ง	16	ง
7	ก	17	ง
8	ข	18	ข
9	ก	19	ค
10	ก	20	ง

ภาคผนวก ค

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ครูผู้สอน นางสาววลัยพร บุญศรี

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่ควรฝึกฝนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็วด้วยตนเองใช้แผนผังความคิดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดทักษะนั้นได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่อ่านได้
- 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
- 3) บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. นักเรียนดูรูปภาพแผนผังตัวละคร เรื่อง บุพเพสันนิวาส แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวละครแต่ละตัวว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร
2. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้
  - ลักษณะการเชื่อมโยงข้อมูลในรูปภาพ เป็นลักษณะการเชื่อมโยงแบบใด (แนวคำตอบ แผนผังความคิด)
  - การเชื่อมโยงข้อมูลลักษณะนี้มีข้อดีอย่างไร (แนวคำตอบ เข้าใจเนื้อหาได้อย่างครบถ้วน)

ขั้นสอน

1. นักเรียนศึกษาความรู้ เรื่อง การเขียนแผนผังความคิด จาก แผนผังความคิด โดยนักเรียนอ่านแล้วร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของแผนผังความคิด ว่าการเขียนแผนผังความคิดนั้นจะต้องประกอบด้วย หัวข้อเรื่องใหญ่ก่อน จากนั้นจะมีหัวข้อรอง และหัวข้อย่อยตามลำดับ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
2. นักเรียนดูวิดีโอ การอ่านจับใจความจากนิทาน โดยใช้แผนผังความคิด นิทานเรื่อง ลูกกวางกับทะเล จากนั้นฝึกตั้งและตอบคำถามเชิงเหตุผล บอกใจความสำคัญ และข้อคิดจากนิทาน เป็นแผนผังความคิดร่วมกัน
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการกลุ่ม ครูอธิบายบทบาทหน้าที่ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มทราบ
4. ครูแจกใบความรู้นิทานเรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ จากนั้นอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นการอ่านจับใจความจากนิทาน โดยการใช้แผนผังความคิดประกอบการสรุปประเด็นของเรื่อง ได้แก่
  - การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่อ่าน
  - บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
  - บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

5. นักเรียนสรุปประเด็นของเรื่องลงในใบงาน แผ่นผังความคิด เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ พร้อมทั้งตกแต่งใบงานให้สวยงาม

6. ครูจับฉลากลำดับกลุ่มเพื่อให้นักเรียนออกไปนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยส่งตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่มออกไปนำเสนอผลงานตามลำดับจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องและข้อคิดที่ได้จากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ พร้อมสุ่มถามนักเรียนเกี่ยวกับการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพแผ่นผังตัวละคร บุพเพสันนิวาส
2. วิดีโอ การอ่านจับใจความจากนิทาน โดยใช้แผ่นผังความคิด นิทานเรื่อง ลูกกวางกับทะเล
3. ใบความรู้ เรื่อง แผ่นผังความคิด
4. ใบความรู้ นิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้
5. ใบงาน แผ่นผังความคิด เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้

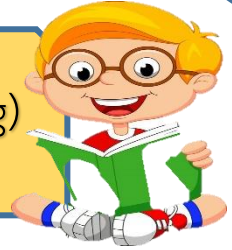
5. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมิน	เกณฑ์การวัดผลประเมินผล
1) ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ 3) บอกข้อคิดจากเรื่องที่ได้	1) ตรวจใบงาน แผ่นผังความคิด เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้	1) ใบงาน แผ่นผังความคิด เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้	1) ได้คะแนน 12 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

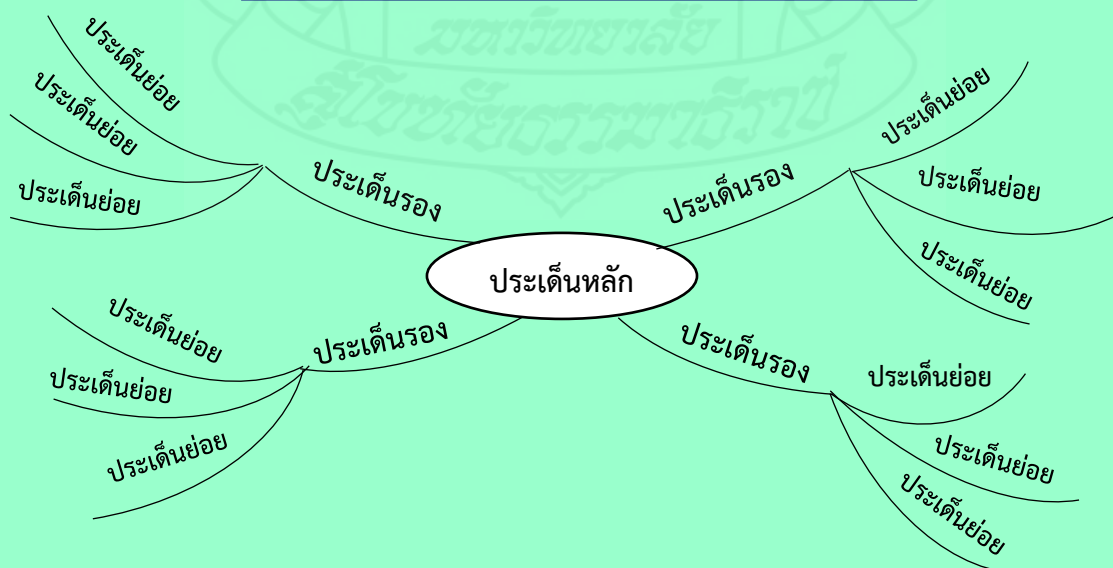

ใบความรู้เรื่อง แผนผังความคิด (Mind mapping)

แผนผังความคิด (Mind Map) เป็นการถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ในสมอง ลงกระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการ โยงใยแทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัดๆ เรียงจาก บนลงล่างขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่นหนังสือ คำบรรยาย การประชุม ส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิมซ้ำยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายเข้า เนื่องจะเห็น เป็นภาพรวมและ เปิด โอกาสให้สมองให้เชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือ ความคิดต่างๆ เข้าหากันได้ง่าย กว่า นอกจากนั้นยังเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการบันทึกความคิดของการอภิปรายกลุ่ม หรือการระดม ความคิด โดยให้สมาชิกทุกคนเสนอความคิดเห็น และวิทยากรจะทำการ จดบันทึกด้วยคำสั้นๆ คำโต ๆ ให้ทุกคนมองเห็น พร้อมทั้งโยงเข้าหากันที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อรวบรวมความคิดที่ หลากหลายของทุกคน ไว้ในแผ่นกระดาษแผ่นเดียว ทำให้ทุกคนได้เห็นภาพความคิดของผู้อื่นได้ ชัดเจน และเกิดความคิดใหม่ต่อไปได้

ลักษณะการเขียนแผนผังความคิด

ใบความรู้นิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้

ชายตัดไม้คนหนึ่งทำขวานหลุดมือตกลงไปในบึง เขานั่งโศกเศร้าอยู่ริมฝั่งด้วยความเสียดาย เทพารักษ์สงสารจึงปรากฏกายขึ้นและช่วยงมขวานคืนให้ ครั้งแรก เทพารักษ์งมเอาขวานทองคำขึ้นมา แต่ชายตัดไม้ปฏิเสธว่า "ขวานเล่มนี้ไม่ใช่ของข้าพเจ้าหรอก" ครั้งที่สอง เทพารักษ์งมขวานเงินขึ้นมาให้ ชายตัดไม้ก็ปฏิเสธอีก ครั้งสุดท้าย เทพารักษ์นำขวานเหล็กเก่าคร่ำคร่ามาให้ ชายตัดไม้ก็ดีใจมาก ที่ได้ขวานของตนคืน เทพารักษ์ชื่นชมความซื่อสัตย์ของเขา จึงมอบขวานทองคำและขวานเงินให้ด้วย

เพื่อนของชายตัดไม้ รู้เรื่องนี้ก็นึกอิจฉาอยากได้บ้าง จึงไปยังริมบึงและแก่งทำขวานหลุดมือตกน้ำ เมื่อเทพารักษ์ปรากฏกายขึ้นและงมขวานทองคำขึ้นมาให้ ชายผู้นี้ก็รีบตอบว่าเป็นขวานของตน เทพารักษ์เห็นว่าเขาเป็นคนโป้ปดโลภมาก จึงหายตัวไปทันที เพื่อนของชายตัดไม้จึงไม่ได้แม้แต่ขวานของตนคืน

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า : ผู้มีความซื่อสัตย์ ย่อมได้รับผลดีตอบแทน

ที่มา : [www. http://www.kalyanamitra.org/th/Aesop_detail](http://www.kalyanamitra.org/th/Aesop_detail).

ใบงาน เรื่อง แผนผังความคิด เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ ตามหัวข้อที่กำหนดให้ พร้อมระบายสีให้สวยงาม (15 คะแนน)

1. ....

.....

.....

.....

.....

2. ....

.....

.....

.....

.....

ใคร

ทำอะไร

เมื่อใด

ที่ไหน

การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล
จากเรื่องที่อ่าน (4 คะแนน)

การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
(4 คะแนน)

นิทานเรื่อง
.....

ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
(3 คะแนน)

ใจความสำคัญของเรื่อง
(4 คะแนน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ครูผู้สอน นางสาววลัยพร บุญศรี

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่ควรฝึกฝนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็วด้วยตนเอง การใช้แผนผังความคิดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดทักษะนั้นได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่อ่านได้
- 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
- 3) บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากคำถาม นักเรียนเคยเจออุปสรรคอะไรในชีวิตบ้าง แล้วนักเรียนมีแนวทางในการก้าวผ่านอุปสรรคนั้นอย่างไร โดยให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล
2. ครูสรุปแนวคำตอบของนักเรียนในภาพรวม แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบว่าจะมีเรื่องเล่าสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชีวิตจนประสบความสำเร็จ

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเล่า เรื่อง อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างเส้นทางของเรา พร้อม ๆ กัน จากนั้นให้ร่วมกันตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร
2. นักเรียนช่วยกันเสนอความคิดเห็นเพื่อเขียนแผนผังความคิดจาก เรื่องเล่า เรื่อง อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างเส้นทางของเรา ในประเด็น ต่าง ๆ คือ
  - การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่อ่าน
  - บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
  - บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
3. ครูแจกใบความรู้เรื่องเล่า เรื่อง ควบคุมอารมณ์ของตนเอง จากนั้นอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่า โดยการใช้แผนผังความคิดประกอบการสรุปประเด็นของเรื่อง ได้แก่
  - การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่อ่าน
  - บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
  - บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

4. นักเรียนสรุปประเด็นของเรื่องลงในใบงาน แพนผังความคิด เรื่อง ควบคุมอารมณ์ของตนเอง พร้อมทั้ง ตกแต่งใบงานให้สวยงาม

5. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกไปนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จำนวน 5 คน

ขั้นสรุป

1. ครูแจกกระดาษ Postit ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำ ข้อคิดจากเรื่องเล่า ควบคุมอารมณ์ของตนเอง มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แล้วให้นักเรียนนำไปติดไว้บน กระดาน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านและการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

1. เรื่องเล่า เรื่อง อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างเส้นทางของเรา
2. ใบความรู้เรื่องเล่า เรื่อง ควบคุมอารมณ์ของตนเอง
3. ใบงาน แพนผังความคิด เรื่อง ควบคุมอารมณ์ของตนเอง

5. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัด และประเมิน	เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล
1) ตั้งคำถามและตอบ คำถามเชิงเหตุผลจาก เรื่องที่อ่านได้ 2) บอกใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่านได้ 3) บอกข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่านได้	1) ตรวจใบงาน แพนผัง ความคิด เรื่อง ควบคุม อารมณ์ของตนเอง	1) ใบงาน แพนผัง ความคิด เรื่อง ควบคุม อารมณ์ของตนเอง	1) ได้คะแนน 12 คะแนน ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เรื่องเล่า อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างเส้นทางของเรา

มีพระราชองค์หนึ่งได้แอบวางก้อนหินไว้ที่บนถนน แล้วเขาก็กลับไปแอบดูว่าใครจะย้ายมันออกไปบ้าง มีพ่อค้าและข้าราชการบริพารก็ได้ดูรอบๆ แต่ไม่ทำอะไร ผู้คนต่างพากันกรนด่าว่า ทำไมพระราชไม่มาทำให้ถนนสัญจรไปมาได้ตามปกติ แต่คนที่บ่นก็ไม่ได้มาช่วยย้ายหินออกไป

ต่อมามีชาวสวนคนหนึ่งแบกผักมาเต็มหลังผ่านมาเจอก้อนหิน เขาวางสัมภาระไว้ข้างๆ และเข้าไปเข็นก้อนหินออกจากเส้นทาง ปรากฏว่ามีถุงเงินวางอยู่ใต้ก้อนหิน เมื่อเขาเปิดออกจึงพบว่า มีเหรียญทองจำนวนมากและจดหมายจากพระราชอยู่ในถุงนั้น ในจดหมายเขียนว่า “ทองพวกนี้มีไว้ให้สำหรับผู้ที่ย้ายหินออกจากถนน”

ข้อคิด : อุปสรรคทุกอย่างที่เจอในชีวิต ล้วนเป็นโอกาสให้เราได้ลองแก้ไขมัน สำหรับคนขี้เกียจก็จะได้แต่บ่น ไม่มีทางที่จะมีหัวใจแห่งความเอื้ออาทรและพบเจอสิ่งดีๆ ที่จะผ่านเข้ามา

ที่มา : <https://inspiring.org/10-inspiration-short-stories>.

Pic Credit : Kento IIDA

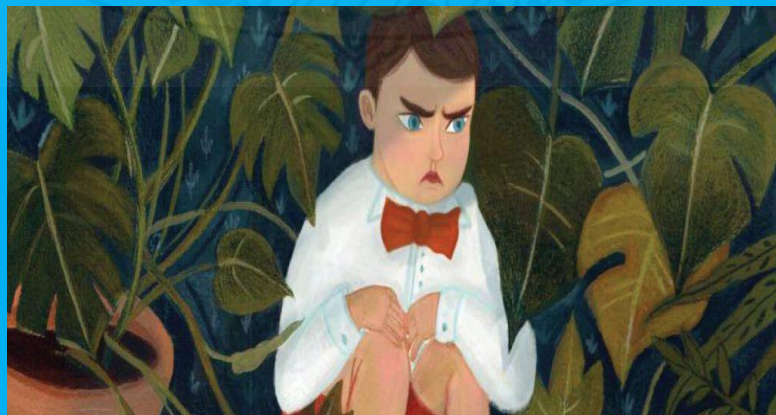
ใบความรู้เรื่องสั้น เรื่อง ควบคุมอารมณ์ของตนเอง

เด็กชายคนหนึ่งเป็นเด็กน้อยขี้โมโหหงุดหงิดตลอดเวลา พ่อของเขาตัดสินใจหยิบเอาตะปู 1 ถุงมาให้ และบอกให้เขาต้องตอกตะปูเข้าไปที่รั้วทุกครั้งที่ไม่โห วันแรกเด็กชายตอกตะปูเข้าไปที่รั้ว 37 ดอก เด็กคนนั้นจึงเริ่มเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์ ผ่านไปวันแล้ววันเล่า จำนวนตะปูที่เพิ่มต่อวันก็เริ่มลดลงทีละน้อย เขาก็พบว่าควบคุม อารมณ์ไม่ให้โกรธนั้นง่ายกว่าตอกตะปูเป็นไหน ๆ จนกระทั่งถึงวันที่เขาควบคุมอารมณ์ได้ ตลอดเวลา เขาจึงเดินไปบอกพ่อ เมื่อพ่อได้ยินดังนั้นก็ได้นำกับเด็กชายว่า ตอนไหนที่ ควบคุมอารมณ์ได้ ให้เขาดึงตะปูออกมาครั้งหนึ่ง วันแล้ววันเล่าผ่านไป เขาก็เดินไปบอกพ่อ ว่าเขาดึงตะปูออกมาจนหมดแล้ว พ่อจึงจูมมือเด็กชายคนนั้นเดินไปที่รั้วแล้วพูดว่า “ลูกรัก ทำดีมาก แต่ดูรอยที่รั้วนี้สิ มันไม่มีวันเหมือนเดิมแล้ว เมื่อลูกพูดสิ่งต่างๆ ด้วยความโกรธ มัน ก็เหมือนการสร้างรอยแผลเป็นไว้ ลูกเอามือไปแทงคนอื่นแล้วค่อยกล่าวขอโทษยอมทำได้ แต่มันไม่สำคัญว่าจะพูดขอโทษสักกี่ครั้ง เพราะแผลเป็นก็ยังอยู่ตรงนั้นเสมอ”

ข้อคิด : จงควบคุมอารมณ์ตัวเองอยู่เสมอ และอย่าพูดอะไรที่คุณอาจจะต้องมาเสียใจ ภายหลังได้ในตอนที่โกรธ บางอย่างในชีวิตอาจไม่สามารถเอากลับคืนมาได้

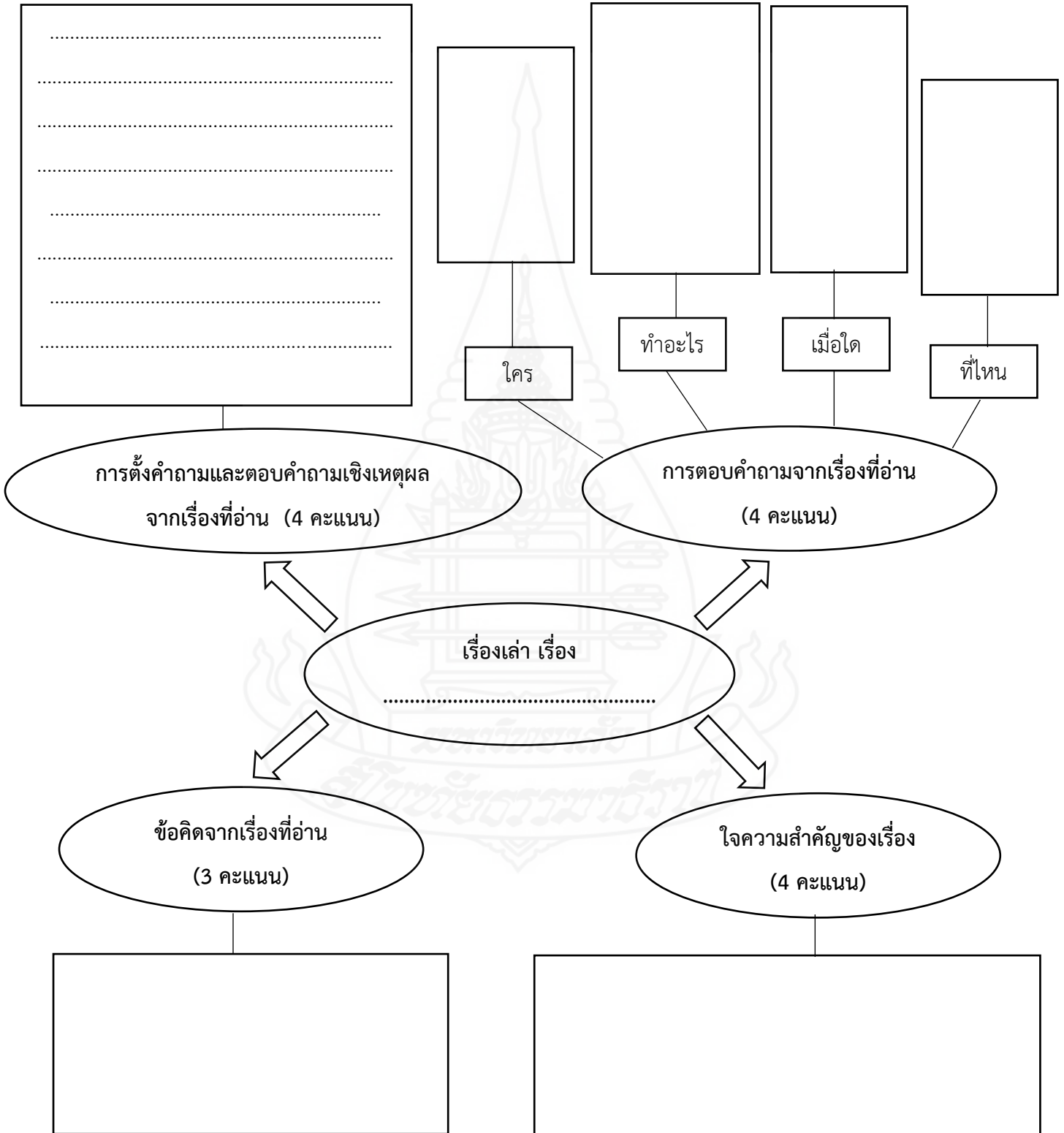
ที่มา : <https://inspiring.org/10-inspiration-short-stories>.

ใบงาน เรื่อง แผนผังความคิด เรื่อง ควบคุมอารมณ์ของตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากเรื่องเล่า เรื่อง ควบคุมอารมณ์ของตนเอง ตามหัวข้อที่กำหนดให้พร้อมระบายสีให้สวยงาม (15 คะแนน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ครูผู้สอน นางสาววลัยพร บุญศรี

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่ควรฝึกฝนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที้อ่านได้อย่างรวดเร็วด้วยตนเอง การใช้แผนผังความคิดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดทักษะนั้นได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที้อ่านได้
- 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องที้อ่านได้
- 3) สรุปความรู้จากเรื่องที้อ่านได้

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมต่อจิ๊กซอว์รูปภาพ “ระบบสุริยะจักรวาล” โดยครูแจกชิ้นส่วนของจิ๊กซอว์ให้นักเรียนคนละ 1 ชิ้น นักเรียนช่วยกันต่อจิ๊กซอว์บนกระดานให้เป็นรูปภาพที่สมบูรณ์
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับรูปภาพ ว่าเป็นรูปภาพอะไร มีอะไรในรูปภาพบ้าง

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียน เรื่อง ระบบสุริยะจักรวาล แล้วช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความเกี่ยวกับใจความสำคัญและความรู้ในบทอ่าน
2. นักเรียนช่วยกันเสนอความคิดเห็นเพื่อเขียนแผนผังความคิดบทเรียน เรื่อง ระบบสุริยะจักรวาล ในประเด็นต่าง ๆ คือ การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที้อ่าน บอกใจความสำคัญจากเรื่องที้อ่าน และสรุปความรู้จากเรื่องที้อ่าน
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการกลุ่ม ครูอธิบายบทบาทหน้าที่ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มทราบ
4. ครูแจกใบความรู้บทเรียน เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์ จากนั้นอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นการอ่านจับใจความจากบทเรียน โดยการใช้แผนผังความคิดประกอบการสรุปประเด็นของเรื่อง ได้แก่
  - การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที้อ่าน
  - บอกใจความสำคัญจากเรื่องที้อ่าน
  - สรุปความรู้จากเรื่องที้อ่าน
5. นักเรียนสรุปประเด็นของเรื่องลงในใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์ พร้อมทั้งตกแต่งใบงานให้สวยงาม

6. ครูจับฉลากลำดับกลุ่มเพื่อให้นักเรียนออกไปนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยส่งตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่มออกไปนำเสนอผลงานตามลำดับจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความของเรื่องและความรู้ที่ได้จากบทเรียน เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์ พร้อมสุ่มถามนักเรียนเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

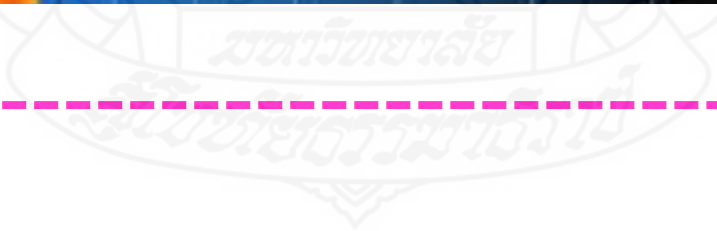
4. สื่อการเรียนรู้

1. เกมจิ๊กซอว์รูปภาพ “ระบบสุริยะจักรวาล”
2. บทเรียน เรื่อง ระบบสุริยะจักรวาล
3. ใบความรู้บทเรียน เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์
4. ใบงาน เรื่อง แผนผังความคิด เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์

5. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมิน	เกณฑ์การวัดผลประเมินผล
1) การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ได้ 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ 3) สรุปความรู้จากเรื่องที่ได้	1) ตรวจใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์	1) ใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์	1) ได้คะแนน 12 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

รูปภาพระบบสุริยะจักรวาล

บทเรียน เรื่อง ระบบสุริยะจักรวาล

ระบบสุริยะ คือระบบดาวที่มีดาวฤกษ์เป็นศูนย์กลาง และมีดาวเคราะห์ เป็นบริวาร โคจรรอบอยู่โดยรอบ เมื่อสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิต สิ่งมีชีวิตก็จะเกิดขึ้นบน ดาวเคราะห์เหล่านั้น ระบบสุริยะที่เป็นระบบที่ประกอบด้วย ดวงอาทิตย์ (The sun) เป็น ศูนย์กลาง มีดาวเคราะห์ 9 ดวง ที่เราเรียกกันว่า ดาวนพเคราะห์ (นพ แปลว่า เก้า) เรียง ตามลำดับ จากในสุดคือ ดาวพุธ ดาวศุกร์ โลก ดาวอังคาร ดาวพฤหัสบดี ดาวเสาร์ ดาวยูเรนัส ดาวเนปจูน ดาวพลูโต (ตอนนี้ไม่มีพลูโตแล้ว เหลือแค่ 8 ดวง) และยังมีดวงจันทร์บริวาร ของดาวเคราะห์แต่ละดวง ยกเว้นเพียง สองดวงคือ ดาวพุธ และ ดาวศุกร์ ที่ไม่มีบริวาร ดาวเคราะห์น้อย ดาวหาง อุกกาบาต ตลอดจนกลุ่มฝุ่นและก๊าซ ซึ่งเคลื่อนที่อยู่ในวงโคจร ภายใต้อิทธิพลแรงดึงดูดจากดวงอาทิตย์ ขนาดของระบบสุริยะ กว้างใหญ่ไพศาลมาก เมื่อเทียบระยะทางระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ ซึ่งมีระยะทางประมาณ 150 ล้านกิโลเมตร

ที่มา : <http://thip-chelsea.blogspot.com/2017/01/blog-post.html>

ใบความรู้ บทเรียน เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์

ดวงอาทิตย์เป็นแหล่งพลังงานที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต ซึ่งดวงอาทิตย์ให้ทั้งพลังงานความร้อนและพลังงานแสง พลังงานความร้อนจากดวงอาทิตย์เมื่อผ่านชั้นบรรยากาศของโลกเข้ามาจะช่วยให้โลกอบอุ่น มีอุณหภูมิเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต และทำให้บริเวณต่าง ๆ ของโลกมีอุณหภูมิแตกต่างกัน นอกจากนี้ พลังงานความร้อนจากดวงอาทิตย์ยังมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น การตากผ้า การตากผลผลิตทางการเกษตร การถนอมอาหาร การทำนาเกลือ ซึ่งเป็นการทำให้แห้งด้วยพลังงานความร้อนจากดวงอาทิตย์

ส่วนพลังงานแสงจากดวงอาทิตย์มีประโยชน์ทำให้สิ่งมีชีวิตมองเห็นสิ่งต่าง ๆ และช่วยในการสร้างอาหารของพืช ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมต่อสิ่งมีชีวิตอื่นที่มากินพืชเป็นอาหาร โดยสัตว์จะได้รับพลังงานจากพืชเพื่อการดำรงชีวิตและการเจริญเติบโตต่อมาเมื่อพืชและสัตว์ตายไป ซากพืช ซากสัตว์เหล่านั้นก็จะย่อยสลายเป็นธาตุอาหารให้กับพืช ซากพืช ซากสัตว์บางส่วนจะทับถมกันเป็นเวลานานนับแสนปีภายใต้ความร้อนและความดันภายในโลกก็จะเปลี่ยนแปลงเป็นถ่านหินและน้ำมันดิบซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่มนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งพลังงานความร้อนและพลังงานแสงจากดวงอาทิตย์ยังเปลี่ยนเป็นพลังงานอื่น ๆ ได้อีก เช่น พลังงานไฟฟ้า

ที่มา :สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒

ใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากบทเรียน เรื่อง ประโยชน์ของดวงอาทิตย์ ตามหัวข้อที่กำหนดให้พร้อมระบายสีให้สวยงาม (15 คะแนน)

การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล
จากเรื่องที่อ่าน (5 คะแนน)

บทเรียน เรื่อง
.....

ใจความสำคัญของเรื่อง
(5 คะแนน)

สรุปความรู้จากเรื่อง
(5 คะแนน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ครูผู้สอน นางสาววลัยพร บุญศรี

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่ควรฝึกฝนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็วด้วยตนเอง การใช้แผนผังความคิดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดทักษะนั้นได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องทีอ่านได้
- 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่านได้
- 3) สรุปความรู้จากเรื่องทีอ่านได้

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนร่วมกันระดมสมองจาก คำถามปลายเปิดว่า “อาหารอะไรบ้าง ที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคอ้วน” ครูเขียนคำตอบทุกข้อของนักเรียนบนกระดาน
2. ครู นักเรียนร่วมกันพิจารณาคำตอบและเลือกข้อมูลทีถูกต้อง พร้อมสรุปความรู้ทีได้รับเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียน เรื่อง โรคอ้วน แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับใจความสำคัญและความรู้ในบทอ่าน
2. นักเรียนช่วยกันเสนอความคิดเห็นเพื่อเขียนแผนผังความคิดบทเรียน เรื่อง โรคอ้วน ในประเด็น ต่าง ๆ คือ การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องทีอ่าน บอกใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่าน และสรุปความรู้จากเรื่องทีอ่าน
3. ครูแจกใบความรู้บทเรียน เรื่อง ไวรัส โควิด 19 จากนั้นอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นการอ่านจับใจความจากบทเรียน โดยการใช้แผนผังความคิดประกอบการสรุปประเด็นของเรื่อง ได้แก่
  - การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องทีอ่าน
  - บอกใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่าน
  - สรุปความรู้จากเรื่องทีอ่าน
4. นักเรียนสรุปประเด็นของเรื่องลงในใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ไวรัส โควิด 19 พร้อมทั้งตกแต่งใบงานให้สวยงาม
5. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจำนวน 5 คน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความของเรื่องและความรู้ที่ได้จากบทเรียน เรื่อง ไวรัส โควิด 19 พร้อมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตอบคำถามกระตุ้นความคิด เกี่ยวกับสถานการณ์ การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกัน โควิด 19 โดยการเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ดังนี้

- สถานการณ์โควิด 19 ในพื้นที่หมู่บ้านเราตอนนี้เป็นอย่างไร
- ทุกวันนี้ เราได้รับผลกระทบอะไรบ้าง จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด 19
- นักเรียนมีแนวทางหรือปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจาก โควิด 19 อย่างไร

4. สื่อการเรียนรู้

1. บทเรียน เรื่อง โรคอ้วน
2. ใบความรู้บทเรียน เรื่อง ไวรัส โควิด 19
3. ใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ไวรัส โควิด 19

5. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมิน	เกณฑ์การวัดผลประเมินผล
1) การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ได้ 2) บอกรู้อย่างสำคัญจากเรื่องที่ได้ 3) สรุปความรู้จากเรื่องที่ได้	1) ตรวจใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ไวรัส โควิด 19	1) ใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง ไวรัส โควิด 19	1) ได้คะแนน 12 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

บทเรียน เรื่อง โรคอ้วน

ผลกระทบจากโรคอ้วน

- ขาดความมั่นใจในการเดินและทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
- มีอาการปวดหลัง ข้อเข่าเสื่อม โรคกระดูกต่าง ๆ
- เกิดโรคแทรกซ้อนต่าง ๆ ได้ เช่น โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง เป็นต้น

วิธีป้องกัน

- ออกกำลังกายเป็นประจำ
- เมื่อรู้สึกว่่าน้ำหนักเพิ่มขึ้นมากจนเกินไป ควรรีบเข้าพบแพทย์
- ควรลดอาหารที่มีพลังงานสูง เช่น อาหารจำพวกของทอด ของมัน และอาหารรสหวาน
- ควรจำกัดปริมาณการทานอาหารในแต่ละครั้ง

บทเรียน เรื่อง โควิด 19

วิธีป้องกันรับมือ ไวรัสโควิด 19

1. ใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกัน
2. ควรทานอาหารที่ปรุงสุกแล้ว งดอาหารดิบและใช้ช้อนกลาง
3. ล้างมือสม่ำเสมอด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์
4. ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้ว ฯลฯ
5. หลีกเลี่ยงการพบปะใกล้ชิด (ระยะ 1 เมตร หรือ 3 ฟุต กับคนที่ไม่สบาย)
6. หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัด
7. ไม่นำมือที่ไม่สะอาดไปสัมผัสดวงตา จมูก หรือ ปาก

BMA กรุงเทพมหานคร
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

วิธีป้องกัน รับมือ ไวรัสโควิด-19

1. ใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกัน
2. ทานอาหารที่ปรุงสุกแล้ว งดอาหารดิบและใช้ช้อนกลาง
3. ล้างมือสม่ำเสมอด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์
4. ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้ว ฯลฯ
5. หลีกเลี่ยงการพบปะใกล้ชิด (ระยะ 1 เมตรหรือ 3 ฟุต) กับคนที่ไม่สบาย
6. หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัด
7. ไม่นำมือที่ไม่สะอาดไปสัมผัสดวงตา จมูก หรือปาก

ศูนย์บริการสาธารณสุข 24 บางเขน
Public Health Center 24 Bangkok

ใบงาน เรื่อง แผนผังความคิด เรื่อง โควิด 19

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากบทอ่านสั้น ๆ เรื่อง โควิด 19 ตามหัวข้อที่กำหนดให้พร้อมระบายสีให้สวยงาม (15 คะแนน)

การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่อง
ที่อ่าน (5 คะแนน)

บทเรียน เรื่อง
.....

ใจความสำคัญของเรื่อง
(5 คะแนน)

สรุปความรู้จากเรื่อง
(5 คะแนน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ครูผู้สอน นางสาววลัยพร บุญศรี

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่ควรฝึกฝนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็วด้วยตนเอง การใช้แผนผังความคิดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดทักษะนั้นได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องทีอ่านได้
- 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่านได้
- 3) สรุปความรู้จากเรื่องทีอ่านได้

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนดูวิดีโอสั้น ๆ ขวเกี่ยวกับ ปัญหาเด็กติดเกม
2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามเกี่ยวกับข่าวดังกล่าว ในประเด็น ดังนี้
  - ข่าวนีเป็นข่าวกเกี่ยวกับอะไร
  - ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น
  - นักเรียนได้รับความรู้หรือข้อคิดจากข่าวนีอย่างไร

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านที่เป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน เรื่อง ปัญหาเด็กติดเกม
2. นักเรียนช่วยกันเสนอความคิดเห็นเพื่อเขียนแผนผังความคิดจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน เรื่อง ปัญหาเด็กติดเกม ในประเด็น ต่าง ๆ คือ การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องทีอ่าน บอกใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่าน และการสรุปความรู้จากเรื่องทีอ่าน

3. ครูแจกใบความรู้เหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่ จากนั้นอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นการอ่านจับใจความจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยการใช้แผนผังความคิด ประกอบการสรุปประเด็นของเรื่อง ได้แก่

- การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องทีอ่าน
- บอกใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่าน
- สรุปความรู้จากเรื่องทีอ่าน

4. นักเรียนสรุปประเด็นของเรื่องลงในใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่ พร้อมทั้งตกแต่งใบงานให้สวยงาม

5. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกไปนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จำนวน 5 คน

ขั้นสรุป

1. ครูเล่าเหตุการณ์สมมติ แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเชิงเหตุผลว่า เมื่อนักเรียนพลัดหลงกับผู้ปกครอง นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

2. นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญและความรู้ที่ได้จากเรื่องทีอ่านเพื่อการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน

4. สื่อการเรียนรู้

1. วิดีโอวิดีโอสั้น ๆ ข่าวเกี่ยวกับ ปัญหาเด็กติดเกม
2. บทอ่านที่เป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน เรื่อง ปัญหาเด็กติดเกม
3. ใบความรู้เหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่
4. ใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่

5. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมิน	เกณฑ์การวัดผลประเมินผล
1) ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องทีอ่านได้ 2) บอกใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่านได้ 3) สรุปความรู้จากเรื่องทีอ่านได้	1) ตรวจใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่	1) ใบงาน แผนผังความคิด เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่	1) ได้คะแนน 12 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

บทอ่านปัญหาเด็กติดเกม

ข้อเสียของการติดเกมต่อตนเอง

ทำให้เกิดอาการปวดหลัง ปวดหัว อ่อนเพลีย พัฒนาการในเด็กช้า จิตใจอาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบขึ้นได้ และอาจมีอาการหงุดหงิด มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือไม่พอใจหากไม่ได้เล่นเกมตามที่ตนต้องการ ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวห่างเหิน ส่งผลกระทบต่อการศึกษาและการทำงาน

ส่วนสำคัญที่สุดในการป้องกันปัญหาเด็กติดเกม คือ การตั้งกติกาก่อนเล่นเกมครั้งแรก คือ ก่อนที่จะซื้อเกมหรืออนุญาตให้เด็กเล่นเกมครั้งแรก ควรตั้งกติกากันก่อนว่าจะให้เล่นได้กี่ชั่วโมง หรือจะให้เล่นได้เฉพาะในวันไหนบ้าง เพราะการมาตั้งกติกากันทีหลังเมื่อเด็กติดเกมไปแล้วเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก

อย่างไรก็ตามหากเด็กหรือผู้ปกครองรู้จักเลือกประเภทและแบ่งเวลาในการเล่นเกมที่ให้เหมาะสม ก็อาจจะได้รับประโยชน์อยู่บ้าง เช่น ได้รับความสนุกเพลิดเพลิน ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ได้ช่วยในเรื่องการวางแผน หรือส่งเสริมทักษะด้านภาษา แต่ผู้ปกครองหรือผู้เล่นเกมก็ควรตระหนักอยู่เสมอว่า ทักษะต่างๆ เหล่านี้ก็สามารถที่จะได้รับการพัฒนาโดยวิธีอื่นๆ อีก เช่น กิจกรรมสันทนาการ กีฬา ดนตรี เป็นต้น

ใบความรู้เรื่อง เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่

7 ข้อสำคัญ สอนลูก เมื่อพลัดหลงพ่อแม่

1. สอนลูกจดจำข้อมูลตนเองและครอบครัว เช่น เบอร์โทรศัพท์
2. ฝึกลูกโทรหาพ่อแม่
3. สอนการเดินทางด้วยตัวเอง
4. สอนให้รู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น
5. สอนให้รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง
6. ใส่ใจความปลอดภัยของลูกเสมอ
7. สอนลูกรับมือกับคนแปลกหน้า

7 ข้อสำคัญสอนลูก เมื่อพลัดหลงพ่อแม่

- 1 สอนลูกจดจำ
ข้อมูลตัวเอง
และครอบครัว
- 2 ฝึกลูก
โทรหาพ่อแม่
- 3 สอน
การเดินทาง
ด้วยตัวเอง
- 4 สอนให้รู้จักขอ
ความช่วยเหลือ
จากผู้อื่น
- 5 สอนให้รู้จัก
แก้ปัญหา
ด้วยตนเอง
- 6 ใส่ใจ
ความปลอดภัย
ของลูกเสมอ
- 7 สอนลูก
รับมือ
คนแปลกหน้า

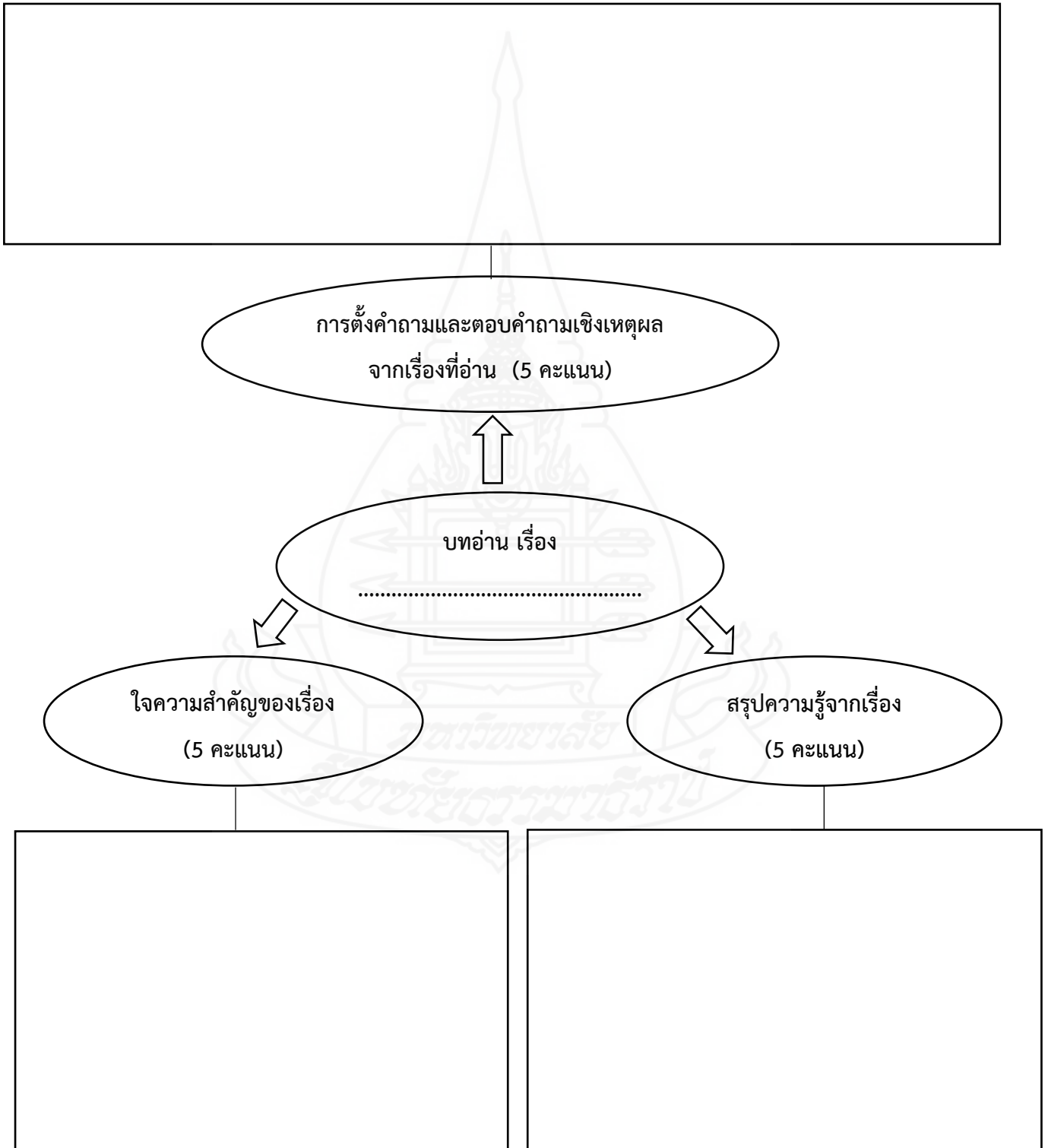

ใบงาน เรื่อง แผนผังความคิด เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เรื่อง 7 ข้อสำคัญเมื่อพลัดหลงพ่อแม่ตามหัวข้อที่กำหนดให้พร้อมระบายสีให้สวยงาม (15 คะแนน)

ภาคผนวก ง
ค่าคุณภาพเครื่องมือ

ค่าคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้การเขียนแผนผังความคิด

ที่	รายการ	ค่าคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5		
1	แผนมืองค์ประกอบ ครบถ้วน (สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการ สอน สื่อการเรียนรู้ การ วัดและ การประเมินผล)	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
2	แต่ละองค์ประกอบมี ความถูกต้อง	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
3	แต่ละองค์ประกอบมี ความสอดคล้องกัน	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
4	สาระสำคัญสอดคล้องกับ จุดประสงค์ และเนื้อหา	5	4.67	4.67	4.67	4.67	4.73	มากที่สุด
5	กิจกรรมสอดคล้องกับ จุดประสงค์	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
6	กิจกรรมหลากหลาย เหมาะสมกับวัย	5	5	5	4.67	4.33	4.80	มากที่สุด
7	กิจกรรมช่วยให้นักเรียน สามารถอ่านจับใจความ ได้	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
8	กิจกรรมเหมาะสมกับ เนื้อหา	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
9	มีการวัดและประเมินผล ตามจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้								4.95

2. แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน

ข้อ	กรรมการคนที่ 1	กรรมการคนที่ 2	กรรมการคนที่ 3	ค่า IOC	การแปลผล
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
4	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ย				0.95	ใช้ได้

แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียน

ข้อ	กรรมการคนที่ 1	กรรมการคนที่ 2	กรรมการคนที่ 3	ค่า IOC	การแปลผล
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ย				1	ใช้ได้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาววลัยพร บุญศรี
วัน เดือน ปี เกิด	9 มกราคม 2534
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ประวัติการทำงาน	ปี พ.ศ. 2559 - ปี พ.ศ. 2564 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านห้วยห้า
ปี พ.ศ. 2564 - ปัจจุบัน	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนสังวาลวิทย 3

